



Periam

Tradiție cu deschidere spre viitor



pagina **10**



Sacoșu Turcesc

„Plătim degeaba studii, avize, acorduri, consultanță, dacă stăm cu proiectele în dulap!”

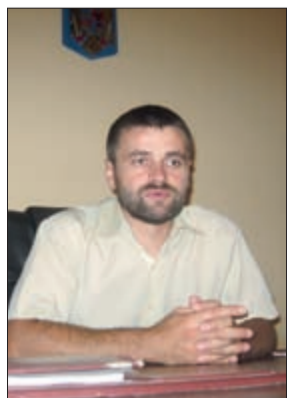
pagina **11**

Tormac

„Regionalizarea este un lucru bun, dar să se facă mai repede”



pagina **12**



Ghizela

Intrarea în funcțiune a deponeului ecologic va aduce venituri frumoase la pușculița comunei

pagina **12**

Comloșu Mare

„Le dăm teren investitorilor sub formă gratuită, numai să vină la Comloșu Mare”



pagina **14**

Echipamente de intervenție în cazuri de urgență



Patru ambulanțe de prim ajutor, cinci ambulanțe de reanimare și un centru mobil de comandă echipat și dotat au sosit, la finele lunii iulie, la Timișoara, în cadrul unui proiect regional implementat de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Managementul Situațiilor de Urgență. Proiectul dedicat județelor asociate din Regiunea Vest se ridică la 10 milioane de euro, bani europeni. Două ambulanțe de terapie intensivă mobilă și una pentru acordarea primului ajutor de urgență vor fi folosite de ISU Banat. Centrul de comandă acoperă tot necesarul de

comunicații și coordonare în situația unor dezastre, chiar și în vârf de munte.

„E un lucru extraordinar de important pentru cele patru județe din vestul țării. Știți cu toții ce am pățit în 2005, la inundații, când la un moment dat aveam nevoie de patru bărci și cu greu le-am obținut de la prieteni. Atunci am decis că e necesar să facem o dotare, cel puțin la nivelul județului Timiș, cu echipamente diferite. De atunci, la nivelul județului, am accesat două proiecte transfrontaliere cu ISU Banat și acum, alături de cele trei județe din vest, beneficiem de acest

proiect de aproape 10 milioane de euro. Până la finalul anului viitor acest proiect se va încheia”, a spus președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc. Proiectul mai prevede achiziționarea a 14 autospeciale pentru lucrul cu spumă, două autospeciale de intervenție la accidente colective pentru salvări urbane, patru autospeciale de cercetare, patru autospeciale pentru descarcerări grele și 11 autospeciale complexe de intervenție, descarcerare și acordarea asistenței medicale de urgență.

A.S.

Tabără DKMT de protecție civilă

pagina **16**



Pietre „de hotar”

pagina **13**



Educație prin olimpism

Cupa DKMT – Prietenia care a avut loc la finele lunii mai 2011 la Timișoara mai are și acum ecouri. În prezența reprezentanților Academiei Olimpice Române, Inspectoratului Școlar Județean, Direcției de Tineret și Sport, Liceului cu Program Sportiv „Banatul” și a directorului executiv al Direcției de Cooperare și Informatică din Consiliul Județean Timiș, dipl.ing. Răzvan Hrenoschi, președintele Constantin Ostaficiuc a fost premiat, ca apreciere a sprijinului acordat de CJ Timiș, competiției la care au participat sportivi din Ungaria, Serbia și România.

Cupa, de mari dimensiuni, i-a fost înmănată președintelui de consilierul județean Florin Răvășilă și de directorul Liceului Sportiv Banatul, Marius Cociu, într-o ceremonie desfășurată la Palatul Administrativ, în cursul lunii iulie 2011. Crosul organizat la Timișoara pentru prima dată în cadrul manifestărilor dedicate Zilelor Euroregiunii Dunăre-Criș-Mureș-Tisa s-a dovedit a fi o metodă eficientă de promovare a educației prin olimpism. (S.I.)



Timișul are un deficit de teren de 5.000 de hectare!

Punerea în posesie a foștilor proprietari sau a urmașilor acestora este încă o problemă pentru autoritățile din Timiș, unul dintre motive fiind că există un deficit de teren de 5.000 de hectare. Din nefericire, în unele cazuri există sentințe definitive de punere în posesie, dar cei îndreptățiți nu au de unde primi ceea ce au dovedit că le aparține de drept. „Încercăm să identificăm soluții pentru acele persoane care au deja sentințe judecătorești definitive și irevocabile, care prevăd ca aceștia să fie puși în posesie pe vechiul amplasament sau cu un teren echivalent. Mă întreb ce e de făcut dacă un cetățean a avut un teren în Timișoara, unde pot să îi dau echivalent când Timișoara are un deficit de aproximativ 300 de hectare? Am solicitat județelor învecinate, Caraș Severin, Arad, Hunedoara, Bihor chiar, să ne sprijine în demersul nostru, dar nu se poate pentru că și ei sunt în procesul de încheiere a problemelor de fond funciar și se pare că aceste soluții trebuie identificate în județ, la nivelul localităților unde există sentințe”, a declarat prefectul Mircea Băcală. În ceea ce privește soluția despăgubirii, aceasta este valabilă, dar ar însemna sume importante de la buget, iar dacă numai din Timiș ar trebui făcute plăți pentru 5.000 de hectare, pentru întreaga țară soluția este puțin probabilă. „Încercăm să convingem oamenii să preia teren de la Administrarea Domeniilor Statului, care are 60.000 de ha, dar sunt zone unde cetățenii nu sunt interesați față de o asemenea soluție”, a mai spus Băcală.

A.S.

JAMU MARE SI CURTEA: Centre pilot de asistență medicală comunitară

În luna iunie, la Timișoara, a avut loc bilanțul celui de-al doilea an al proiectului „PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE PRIN DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE ȘI INSTITUȚIONALE DIN ASISTENȚA MEDICALĂ COMUNITARĂ” finanțat de Uniunea Europeană – Fondul Social European din fondurile alocate prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 (I.D. proiect 18786, Axa prioritară nr.6, Domeniul Major de Intervenție 6.1 – „Pentru o viață mai bună”), proiect coordonat de ȘCOALA NAȚIONALĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ, MANAGEMENT ȘI PERFECȚIONARE ÎN DOMENIUL SANITAR, având ca parteneri, printre alții, Universitatea de Vest Timișoara prin Facultatea de Sociologie și Psihologie - Centrul de cercetare CICOP, Direcția de Sănătate Publică Timiș, Institutul de Sănătate Publică – Centrul Regional de Sănătate Publică

Timișoara etc.

Proiectul se implementează în unități administrative din mediul rural și urban și scopul acestuia este de a contribui la reducerea disparităților și inegalităților existente în accesul la servicii medicale primare, îmbunătățirea accesului și calității serviciilor medicale și sociale, pentru populația vulnerabilă, în special din mediul rural, repartizarea judicioasă și perfecționarea pregătirii profesionale a resurselor umane, din rețeaua de asistență medicală comunitară. Activitățile desfășurate de asistentul medical comunitar sunt oferite în cadrul unei echipe multidisciplinare din care mai fac parte mediatorul sanitar rroma și asistentul social și sunt acordate în sistem integrat cu serviciile de asistență socială. Principalele activități ale asistenței medicale comunitare sunt educarea comunității pentru sănătate, promovarea sănătății reproducerii și a planificării familiale, promovarea unor atitudini și comportamente favorabile unui

stil de viață sănătos, educație și acțiuni direcționate pentru asigurarea unui mediu de viață sănătos, activități de prevenire și profilaxie primară, secundară și terțiară, activități medicale curative, la domiciliu, complementare asistenței medicale primare, secundare și terțiare, activități de consiliere medicală și socială, dezvoltarea serviciilor de îngrijire medicală la domiciliu a gravidei, nou-născutului și mamei, a bolnavului cronic, a bolnavului mintal și a bătrânului și activități de recuperare medicală.

Cu prilejul bilanțului prezentat la Timișoara a fost definitivat viitorul acord de parteneriat cu autoritățile locale din județul Timiș, având ca scop înființarea, dotarea și funcționarea centrelor pilot de asistență medicală comunitară, din fondurile proiectului. În județul Timiș vor fi înființate asemenea centre pilot de asistență medicală comunitară în localitățile Jamu Mare și Curtea.

M.B.

Referendum pe tema regionalizării

Consilierii județeni timișeni au decis, în ședință extraordinară, ca pe 18 septembrie să aibă loc referendumul local cu privire la reorganizarea administrativ-teritorială a României. Inițiativa a aparținut aleșilor PNL și PSD, ei fiind sprijiniți și de cei ai PNȚCD. Referendumul va cuprinde două întrebări. La prima întrebare, cetățenii vor trebui să răspundă dacă sunt de acord cu intenția președintelui României, Traian Băsescu, de a

desființa județul Timiș. Cea de-a doua întrebare a fost introdusă de țărăniști, cetățenii fiind întrebați dacă sunt de acord ca „în cazul unei reorganizări administrativ-teritoriale a țării, Timișoara să primească statut de județ, pentru eliminarea unor suprapuneri de funcțiuni ale celor două tipuri de unități administrative în scopul creșterii eficienței funcționării acestora?”. Motivația inițiatorilor proiectului a fost că populația trebuie consultată atunci

când este vorba despre o problemă importantă precum regionalizarea.

De cealaltă parte, președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiu, a susținut că referendumul este ilegal, iar întrebările sunt tendențioase. „Acesta este un referendum ilegal. Demersul USL are un caracter politic, e o sarcină venită de la București”, a susținut Ostaficiu. Liderul administrației timișene s-a arătat un adept al unei regionalizări a României reale,

bazată pe o descentralizare administrativă puternică, pe competență și finanțare.

Prefectul Mircea Băcală a formulat un recurs grațios împotriva hotărârii C. J. Timiș de organizare a unui referendum local. Motivul invocat de prefectul județului Timiș pentru anularea hotărârii de Consiliu a fost lipsa avizului juridic din partea aparatului de specialitate al C.J. Timiș.

S.A.

Agrostar se preocupă de locurile de muncă pentru femei

Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație Agrostar a inaugurat, în 2 august, un Centru de Informare și Consiliere pentru Femei, centru care se găsește pe str. Timotei Cipariu nr. 2 din Timișoara. Obiectivul proiectului finanțat prin Fondul

Social European este de a promova femeile din mediul rural pe piața muncii. Acestor femei li se vor asigura cursuri de formare și profesionalizare și li se vor oferi informații de pe piața muncii. Doamnele și domnișoarele din mediul rural care au o idee de afaceri vor primi

sprijinul necesar pentru a transforma ideea în realitate. Pe lângă aceste activități, specialiștii centrului vor trata și teme sociale și cazuri de violență domestică.

S.I.

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Compartimentele de specialitate din aparatul propriu:

- în zilele lucrătoare între orele 10.00 – 14.00;

Registratura Consiliului Județean Timiș

- în zilele lucrătoare între orele 9.00 – 14.00;

Relații cu publicul

- în fiecare zi de luni, între orele 8.00 – 18.30

- în zilele de marți, miercuri, joi și vineri între orele 8.00 – 16.30

Programul de audiențe:

- înscrierea la audiențe se face la Registratura Consiliului Județean Timiș, în fiecare luni, între orele 9.00 și 11.00;

- audiențele propriu-zise la conducerea Consiliului Județean Timiș au loc în fiecare zi de luni, prin rotație (președinte, vicepreședinti și secretar general), începând cu ora 12.00.

R. H.

Comisiile Consiliului Județean Timiș

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: VIOREL SASCA
SECRETAR: GH. BOLOGA
MEMBRI: TITU BOJIN, VIOREL MATEI, VALENTINA MILUTINOVICI, LELICA CRIȘAN, GH. PREUNCA

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE

PREȘEDINTE: MARCEL MIHOC
SECRETAR: LEONTIN DE MAIO
MEMBRI: SORIN SUPURAN, ȘTEFAN IOAN SZATMARI, HORIA BĂCANU, DORIN CUTU

C. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: SORIN MUNTEANU
SECRETAR: DORIN HEHN
MEMBRI: MIHĂIȚĂ BOJIN, MARIANA EFTIMIE, ADRIAN NEGOIȚĂ

D. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: DAN IOAN SARMEȘ
SECRETAR: CĂTĂLIN TIUCH
MEMBRI: SILVIA COJOCARU, GH. NODIȚI, VASILE ROTĂRESCU

E. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: VIOREL COIFAN
SECRETAR: MARIUS RADU CĂRCEIE
MEMBRI: MATEI SUCIU, OVIDIU SAMUIL MOZA, ELISABETA SPĂTARU

F. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERREGIONALĂ

PREȘEDINTE: IOSIF CÂNDEA
SECRETAR: NICOLAE BITEA
MEMBRI: FLORIN RĂVĂȘILĂ, COSMIN COSTEA, OANA GAITA

CJT

AGENDĂ TIMIȘ

Publicația „Agendă C.J.T.” este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș. Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:
Daniela Borda, Oana Chira, Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits, Smaranda Marcu, Bogdan Nădăștean, Alina Sabou, Petru Vasile Tomoiagă, Monica Varga, Dorin Ignea (Gătaia), Mariana Stoianovici (Ciacova), Ovidiu Ivancea (Deta), Jani Vasilcin (Dudeștii Vechi)

FOTO: Constantin Duma (Agerpres)

Prepress & tipar: Artpress
Corectură - BT: Sorin Păunescu
Consilier Editorial: Dinu Barbu
ISSN: 1842-323X

Redacția: Timișoara,
Strada Regina Maria nr. 3

Telefon: 0256/406 330,
0256/406 401, 0721/531 379

e-mail: agenda.cjtimis@gmail.com
www.cjtimis.ro

C.J. Timiș sprijină apariția revistei Bibliotecii Județene Timiș, „LUMEA CĂRȚII” și a periodicului „AGORA-școală și interculturalitate în DKMT”

Secretarii primăriilor din Timiș, reevaluați de Prefectură

Secretarii tuturor primăriilor din județul Timiș vor fi reevaluați de Instituția Prefecturii, după ce reprezentantul Guvernului în teritoriu a constatat că mulți dintre ei nu se pricep să întocmească documente corecte și le trimit cu întârziere de luni de zile, tot greșite.

„Mulți dintre secretari cer consultanță de la consilierii juridici ai Prefecturii și, cu toate acestea, redactează documentele tot cu greșeli și ni le trimit după 5 - 6 luni de zile, ceea ce duce la blocarea activității administrative”, a declarat Mircea Băcală. În urma evaluărilor, se va întocmi un Raport către primarii respectivi, care vor decide dacă îi mai mențin pe post sau nu pe respectivi secretari. Evaluarea se va face în fiecare comună, prin test oral, iar cazurile cele mai grave vor fi chemate în fața Comisiei de disciplină a Instituției Prefecturii. „Sanctiunile pot fi multiple, de la avertisment, muștrare, penalizare din salariu până la desfacerea contractului de muncă”, a declarat prefectul Băcală.

“Trebuie ca prin toate pârghiile necesare să prioritizăm înființarea unui spital regional”

O delegație a CJ Timiș, condusă de vicepreședintele Adam Crăciunescu, a fost prezentă în perioada 27-29 iunie 2011 în Germania, în Böblingen, cu care județul nostru are, de mai bine de zece ani, un acord de parteneriat. Semnarea acordului de parteneriat dintre județele Timiș și Böblingen a avut loc în mai 2000 la Timișoara.

Principalele colaborări au fost: între Spitalul Județean Timișoara și Spitalul Județean Leonberg (schimburi de experiență, cursuri de specializare, donații către Spitalul Județean Timișoara de aparatură medicală, calculatoare și medicamente); sprijin pentru școlile și liceele din spațiul rural al județului Timiș (donarea a 180 de calculatoare, din partea CJ Böblingen, a Ministerului de Interne Baden-Württemberg și a Institutului tehnologiei din Baden-Württemberg, în mai 2000); donații de microbuze destinate transportului școlar; colaborarea între administrații (schimb de experiență organizat de CJ Böblingen pentru funcționari din CJ Timiș - în domeniile protecției drepturilor copilului, administrarea drumurilor județene, economic-financiar-buget, relațiilor publice); colaborare culturală. Despre programul și urmările vizitei în Germania ne-a dat mai multe detalii consilierul județean Cosmin Costa.

– Ce obiective ați avut în vedere la vizita la Böblingen?

– Am avut în prima zi o prezentare a strategiei privind gestionarea energiei, iar în această zi ne-a fost prezentată activitatea Agenției de

Energie din acest județ. Am vizitat și deponia din Böblingen și centrala termică, cu utilizare de biomasă. Ne-au fost prezentate informații privind gestionarea deșeurilor și instalațiile care produc energie regenerabilă. În a doua zi am avut întâlnire cu Camera de Comerț și Industrie din Böblingen pentru că regiunea este una din cele mai dezvoltate din punct de vedere industrial. Aici își au sediile IBM, Daimler, preponderent construcții de mașini. Taxele locale și tot ce se colectează la bugetul județului sunt considerabile. Acum vreo 20 - 30 de ani era o regiune preponderent agricolă, în ultimii ani s-a dezvoltat și s-a industrializat. În a treia zi am fost la clinica din Böblingen, una dintre clinicile de pediatrie cele mai dezvoltate din Germania. Este și un spital regional de succes și unul din obiectivele fundamentale pe care

noi trebuie să ne axăm în viitor ca și Consiliu Județean Timiș. Deși ține de Ministerul Sănătății existența sa, trebuie ca prin toate pârghiile necesare să prioritizăm acest lucru.

– Ce exemple putem lua de la experiența germană?

– Am observat în urma prezentării de la Camera de Comerț că există un echilibru între întreprinderile mici și mijlocii, firmele mari sunt foarte bine reprezentate. Ne-a fost prezentat și sistemul de învățământ cu școlile profesionale. Fiecare din marile companii își selectează încă de pe băncile școlii următorii angajați, investind în educația lor, prin programe specifice activității lor. La noi nu prea se regăsesc școlile acestea profesionale.

– Ați avut o întâlnire și cu șvabii din regiune...

– Ca o surpriză, pe finalul de-



legației, am avut o ședință comună la sediul Șvabilor Dunăreni, la Sindelfingen, într-o localitate de lângă Böblingen. Am fost plăcut surprins de Casa Șvabilor Dunăreni, organizată ca un muzeu, are o bibliotecă foarte veche, una din cele mai importante cu tematică șvabă, și am admirat și multe costume populare din Timiș, de la Comloșu Mare, la Șandra, Beba Veche, porturi populare timișene. Sunt șvabi care au plecat de 20-30 de ani din țară, am avut parte de o întâlnire foarte frumoasă cu ei. Aici a participat și dl. președinte Constantin Ostaficiuc și Roland Bernhard, președintele Consiliului Județean Böblingen.

Alina SABOU
Agneta KARDOS



Regionalizarea și descentralizarea - subiectele principale la întâlnirea Consiliilor Județene de la Mamaia

Adunarea Generală a Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România (UNCJR) a avut loc în perioada 29-31 iulie, la Mamaia, Consiliul Județean Timiș fiind reprezentat de vicepreședintele Adam Crăciunescu. Principalul punct de dezbateri aflat pe agenda întâlnirii a fost dezvoltarea regională în România, dar nu au lipsit aspectele administrative: s-a prezentat și raportul de activitate al președintelui UNCJR pe anul 2010, s-a aprobat situația financiară la 31 decembrie 2010, bilanțul contabil pe 2010, s-a aprobat bugetul UNCJR pe 2011 etc. Întâlnirea de la Mamaia a fost prima din acest an. Totodată, s-a propus desemnarea a șase experți ai UNCJR la Bruxelles, în cadrul biroului de reprezentare de acolo și s-a prezentat pentru ratificare statutul Confederației Europene a Puterilor Locale Intermediare, prezentat la Berlin. S-a mai aprobat, de asemenea, un protocol de colaborare cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România și un parteneriat între UNCJR și Asociația Aeroporturilor din România. Acest parteneriat se referă doar la consiliile județene care sunt acționari la aeroporturi, la Timiș nefiind cazul.



„Dezbateri aprinse au fost pe primul punct, privind rolul descentralizării și dezvoltarea regională. S-a scos în evidență importanța pe care o au comunitățile locale, în contextul în care la discuții a luat parte și reprezentantul Asociației Comunelor. S-a discutat despre importanța rămânerii județelor, cu acceptarea unei euroregiuni care să preia din atribuțiunile guvernului, pentru dezvoltarea infrastructurii regionale și pentru implementarea proiectelor mari. Ca o concluzie pe acest subiect, s-a stabilit că în luna septembrie să se convoace din nou Adunarea Generală și atunci experții tehnici să ne prezinte modele de funcționare a administrațiilor locale din statele europene în ceea ce privește regionalizarea”, a declarat vicepreședintele CJ Timiș, Adam Crăciunescu.

Descentralizarea în domeniul sanitar a fost un alt aspect despre care s-a vorbit pe larg, reacția majorității fiind că sistemul nu funcționează așa cum era de dorit și asta pentru că nu s-au alocat și fondurile necesare. „La discuțiile de la Adunarea Generală s-au reluat propunerile făcute de UNCJR pentru stabilirea procentelor ce trebuie să rămână la nivelul județelor, prin Casele de Asigurări pentru administrarea sistemului sanitar”, a adăugat Crăciunescu.

Participanții la Adunarea Generală a Consiliilor Județene din țară au mai pus în discuție Ordonanța de Urgență 7 și Hotărârea de Guvern 577, privind sumele alocate pe infrastructură, prilej cu care s-a reluat propunerea ca acești bani să fie repartizați prin consiliile județene și nu prin minister, deoarece până la ora actuală ministerul nu a dat un raport de progres la modul cum s-au realizat aceste hotărâri. „Nu știm ce s-a întâmplat cu banii, care a fost efectul acestor sume alocate prin cele două acte normative. Ministerul Dezvoltării nu a fost capabil până acum să informeze opinia publică care a fost efectul acestor fonduri care s-au alocat de la bugetul de stat. Toți participanții au ridicat problema că banii se repartizează discreționar, pe anumite partide”, a mai precizat vicepreședintele CJ Timiș.

A.S.

Ziua Timișoarei, sărbătorită în 3 august

Autoritățile locale s-au întâlnit în dimineața zilei de 3 august în Sala de Consiliu a Primăriei Timișoara, în cadrul unei ședințe festive, pentru a marca ziua orașului, 92 de ani de la intrarea trupelor armatei române sub comanda generalului Economu în Timișoara și instaurarea administrației românești în Banat, la 3 August 1919. Consilieri locali ai Timișoarei, prefectul Mircea Băcală, președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc, și vicepreședintele Adam Crăciunescu, consilieri județeni, parlamentari și oameni de cultură au luat parte la decernarea unor diplome de excelență unor echipe de juniori, societăților Retim și Aquatim și unor instituții de cultură reprezentative din municipiu.

În aceeași zi, pe Aleea Personalităților din Parcul Central au fost dezvelite patru busturi ale lui Ioachim Miloia, cărturar, Carol Telbisz, cel mai longeviv primar al Timișoarei, Romul Ladea, sculptor, și Iancu de Hunedoara, guvernator al Banatului și Crișanei. După o investiție de 4 milioane de lei, s-a inaugurat și ambulatoriul de specialitate al Spitalului de Boli Infecțioase „Victor Babeș”.

A.S.

Roșu de Gottlob, la Festivalul Lubeniței

Festivalul Lubeniței, cel mai dulce și mai zemos eveniment al verii, are loc în zilele de 15 și 16 august, la Gottlob. "Manifestarea se deschide luni, la ora 17 când, din fața școlii, pornește alaiul cu fanfară,



majoritate și copii îmbrăcați în port popular", a spus Anișoara Martin, referent cultural la Primăria Gottlob. Parada va fi urmată de momente artistice susținute de școlarii și preșcolarii din localitate, dar și de Ansamblul Folcloric "Doina Gottlobului". La ora 20, luni, 15 august, urcă-n scenă solistul Tinu Veresejan. "Marți îi vom avea ca oaspeți pe membrii formației Bistrița Bulls, care vor susține un recital de muzică country, iar pe întreaga durată a acestei a treia ediții a Festivalului Lubeniței se vor organiza întreceri sportive, de tenis de câmp, masculin și feminin, dar și de minifotbal", a mai spus Anișoara Martin.

Competițiile de anul acesta vor fi Grădina anului 2011, dedicată locuitorilor din Gottlob, dar nu vor lipsi concursul de aruncat lubenița, de mâncat-viteză sau de fugit cu pepenele în brațe, degustările gratuite, spectacolele, atelierile de sculptură în lubeniță, un turneu de tenis, parada portului popular și a majoretelor. Producătorii din zonă au estimat că în acest an au o producție de 25 de milioane de felii de pepeni, adică peste 16.000 de tone.

A.S.



De la Belinț la Los Angeles

Istoria unei capodopere: balada *Miorița*, varianta din comuna Belinț

Duminică, 10 iulie 2011, la Belinț s-au desfășurat câteva evenimente cu semnificative conotații culturale privind tradiția melosului folcloric bănățean. În preambulul manifestării, organizate de Consiliul Local și Primăria Belinț sub auspiciile celei de-a II-a ediții a Festivalului Internațional de Folclor „Tradiții belințene”, în fața Școlii cu clasele I-VIII a fost dezvelit un splendid bust din bronz al lui Sabin V. Drăgoi, operă a maestrului Aurel-Gheorghe Ardeleanu. Slujba de sfințire a fost săvârșită de Preasfinția Sa Paisie Lugojeanul, împreună cu un sobor de preoți de la Arhiepiscopia Timișoarei. Pentru merite deosebite săvârșite pe teren bisericesc, Constantin Târziu, preot-paroh al Bisericii Ortodoxe Române „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” din Paris, originar din comuna Belinț, a fost distins cu o diplomă din partea Mitropoliei Banatului și cu titlul de Cetățean de Onoare al comunei sale natale, în prezența unei numeroase asistențe care a cuprins și personalități culturale și politice din județele Timiș și Caraș-Severin. În continuare, muzicologul Constantin-Tufan Stan, Cetățean de Onoare al Belințului, și-a lansat volumul *Muzicieni din Banat*, apărut la Editura Eurostampa, finanțat cu generozitate de Consiliul Județean Timiș. Despre carte și autor, dar și despre importanța sprijinirii actelor culturale autentice au vorbit scriitorul Simion Dănilă și ing. Răzvan Hrenoschi, din partea Consiliului Județean Timiș, un devotat slujitor al culturii bănățene. A fost un bun prilej pentru a releva câteva elemente definitorii ale personalității profesorului, folcloristului și compozitorului Sabin Drăgoi, care, în august 1934, a făcut parte din echipa sociologică coordonată de Institutul Social Banat-Crișana (încurajată de Dimitrie Gusti), dăruind folcloristicii românești un volum de referință: *Mono-grafia muzicală a comunei Belinț. 90 melodii cu texte culese, notate și explicate* (Editura Scrisul Românesc, Craiova [1942]). În partea a doua a festivalului belințean (cărui, la propunerea primarului Gheorghe-Florin Laza, începând cu viitoarea ediție, i se va atribui numele autorului valoroasei *Monografii*), publicul a asistat la un amplu program muzical vocal și instrumental, dar și coregrafic (cu invitați de marcă ai Ansamblului Folcloric „Hora Belințului”, din comune timișene și cărășene, dar și din Serbia

și Franța), în cadrul căruia a fost prezentată, în premieră, o suită de dansuri inspirate din melodiile de joc culese de Sabin Drăgoi la Belinț în 1934, în regia coregrafică a lui Adrian Zămbbran, directorul Festivalului, și a colaboratori-



lor săi, Lucian Costi, Ioan Popovici și Gheorghiuță Vasii.

Într-un consistent capitol dedicat „aventurii” folclorice a lui Sabin Drăgoi la Belinț, autorul cărții lansate cu acel prilej urmărește evoluția variantei belințene a baladei *Miorița* („cea mai frumoasă și prețioasă melodie românească ce cunosc”, potrivit aprecierii marelui folclorist), de la prelucrarea sa pentru cor mixt (variantă publicată de Drăgoi în vol. XXX *Coruri*) și citarea în *Rapsodie Română (Dorică)* (opus dedicat de Drăgoi lui George Enescu, interpretat în primă audiere absolută de Filarmonica bucureșteană, în 12 decembrie 1943, sub cupola Ateneului Român, sub bagheta lui Enescu) la utilizarea, ca citat, de Paul Constantinescu în balada *Miorița*, pentru cor mixt a *cappella*, capodoperă a literaturii corale românești. *Concert Românesc*, una din cele mai des cântate lucrări pe marile scene de concert internaționale, creație din perioada de tinerețe a lui György Ligeti, unul din cei mai titrați compozitori ai avangardei europene contemporane (evreu născut în spațiul românesc, la Târnăveni, în 1923), cuprinde, în partea I, ductul melopeic al *Mioriței* belințene.

Iată cum descrie Ligeti impactul pe care l-a avut *Concert Românesc* asupra cenzurii staliniste: „În 1949, când am fost de 26 de ani, am învățat la Institutul de Folclor din București transcrierea cântecelor populare, după auz, de pe cilindri de fonograf. Multe melodii au rămas fixate în memoria mea; din acestea a

apărut, în 1951, *Concert Românesc*. Nu este totul original românesc, i-am mai adăugat câte ceva în spiritul tarafurilor sătești. Mai târziu, am putut să ascult piesa la Budapesta, într-o repetiție – o execuție publică a fost interzisă: în dictatura stalinistă chiar și folclorul a fost permis numai în formă politică corectă, potrivit normelor realismului socialist. Ceea ce înseamnă că au fost bine-venite armonizările major-minor (à la Dunaievski), orientalismele modale (ca la Hacıaturian) încă permise, dar Stravinski a fost anatemizat. Particularitățile armonizărilor tarafurilor

sătești, adesea «oblice» și pline de disonanțe, treceau drept incorecte. În partea a patra a *Concertului Românesc* există un loc în care se cântă un fa diez în context de Fa major. Acest lucru singur a fost destul pentru aparatnicii artistici, pentru a fi interzisă întreaga piesă”. Lucrarea a fost prezentată, în primă audiere absolută, mult mai târziu, în 1971, în interpretarea Filarmonicii din Los Angeles.

György Ligeti s-a stins din viață la Viena, în 2006. Din câte cunoaștem, niciun exeget nu a identificat balada belințeană *Miorița* ca izvor al duoului *Baladă și Joc* (implicit al variantei pentru orchestră de școală) și al părții I din *Concert Românesc* (cele trei opusuri în care Ligeti citează nestemata melodică belințeană), partiturile tipărite la prestigioasa Editură Schott menționând doar că este vorba de lucrări inspirate de cântece populare românești. Este evident că entuziasmul lui Drăgoi la identificarea vechii balade nu a fost gratuit, frumusețea și expresivitatea construcției melodice inspirându-l pe Paul Constantinescu și, ceea ce mi se pare mai important, ca un climax generat de o fericită întâmplare (predestinare?), chiar pe Ligeti, compozitorul transilvănean, unul din corifeii muzicii culte contemporane, care a vibrat la sonoritățile ancestrale alcătuirii muzicale, identificându-se, astfel, cu una din esențele perene ale melosului românesc de sorginte folclorică. Ce alt omagiu mai frumos ar fi putut să aducă Ligeti plaiului mioritic în care a fost zămislit, dar și lui Béla Bartók, părintele său spiritual, coborât din același mirific spațiu?

Constantin-Tufan STAN

Lector univ. dr.

Membre al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România

“HORA BELINȚULUI”, LA PARIS, DIJON ȘI NISA

În anul 2010 ansamblul Hora Belințului (coordonat de învățătorul Ioan Popovici și coregraful Adrian Zămbbran) i-au uimit pe parizieni cu prestația lor scenică la prima ediție a Rugii Bănățene de la Paris. Ca atare, a fost invitat să participe în acest an la prestigiosul Festival Internațional de Folclor, care se va desfășura pe Coasta de Azur, la Nisa, în data de 8 septembrie, eveniment cultural la care vor participa formații din 20 de țări.

Tot anul acesta, ansamblul “Hora Belințului” va fi prezent la cea de-a doua ediție a Ruga Bănățeană, programată a se desfășura în zilele de 3 și 4 septembrie 2010 organizată pe spezele Primăriei Dijon și Biserica Ortodoxă Paris, prin părintele Constantin Târziu, fiu al Belințului, aflat de peste trei decenii în Franța. La Ruga Bănățeană, alături de cei 30 de componenți ai ansamblului Hora Belințului, vor evolua ansamblurile “Timișul” din Timișoara, “Reșițeană” din Reșița, “Ghiocelul” din Giroc și cel din Zăbrani, județul Caraș-Severin.

M.B.



SĂRBĂTOARE LA BOCȘA

Cea de-a XVIII-a ediție a Festivalului-concurs de folclor „Aurelia Fătu-Răduțu” care s-a desfășurat la Bocșa în 16 – 17 iunie 2011 a luat sfârșit, după două zile arzătoare – la propriu și la figurat.

Au intrat în finală 16 concurenți, cu vârste între 16 și 35 de



ani din Timiș, Caraș-Severin, Bihor, Mehedinți, Ilfov, Teleorman, Hunedoara, Arad, Serbia.

Marele premiu a fost câștigat de către **Luminița Safta** din Timișoara. **Premiul I** a rămas tot în Banat, la Reșița, câștigătoarea fiind **Lorena Pela**. **Premiul II** a plecat la Mehedinți câștigat fiind de Narcisa Băleanu. **Premiul III** a fost câștigat tot de o bănățeană, **Giorgiana Necșa** din Ghiroada – Timiș. **Mențiuni** au câștigat **Florin Părlan** din Zimnicea – Teleorman și **Sergilia Popa** – Oradea – Bihor.

Juriul a hotărât acordarea unor **premiu speciale**: **Ciprian Pop** din Timiș – **Premiul TVR Timișoara**; **Loredana Sitariu** din Caransebeș – **premiul Radio Timișoara**;

premiul de **popularitate** **Vanesa Olan** din Caransebeș și un **premiu special pentru păstrarea stilului și repertoriului Aureliei Fătu Răduțu** a fost acordat **Adrianei Uzoni** din Serbia (Vârșeț).

Juriul a avut următoarea componență: Președinte: prof. **Gelu Stan** (Timișoara)

Membrii: **Tiberiu Ceia** (Timișoara); **Nicoleta Voica** (București); **Valeria Arnăutu** (București); prof. dr. **Constantin T. Stan** (Lugoj); prof. **Gheorghe Țunea** (Reșița); dr.jr. **Mirel Patriciu Pascu** (primarul orașului Bocșa).

Evenimentul a fost prezentat de **Felicia Stoian** (TVR Timișoara) și **Sergiu Taban** (Radio Reșița). Orchestrația a fost asigurată de „**Virtuozii Semenicolui**”, dirijor **prof. Iancu Laurențiu**.

Ambele seri s-au încheiat cu câte un spectacol folcloric. În prima seară au susținut recitaluri: Daniela Gruescu, Gabriel Dumitru, Camelia Bojin Ceocu, Gabi Zaharia, Petrică Miulescu, Irinică și Traian Jurchela. În cea de-a doua seară au urcat pe scena festivalului: Adrian Stanca, Maria Coman, Dumitru Teleagă, Nicoleta Voica, Tiberiu Ceia, Felicia



Stoian, Valeria Arnăutu, Nicu Novac și au încheiat seara Petrică și Ramona Vița.

Gabriela ȘERBAN

Foto: **Daniel PUȘCĂU**

Castelul medieval de la Timișoara:

Noi vestigii scoase la lumină în campania de cercetări arheologice din 2011

În urma cercetărilor arheologice efectuate în ultimii ani, Castelul Huniade a reapărut în centrul atenției nu doar a specialiștilor din domeniu, ci și a publicului larg. Clădirea care găzduiește Muzeul Banatului este cunoscută drept cel mai vechi monument medieval din Timișoara pe bună dreptate, căci aceasta păstrează în structura sa elemente care datează din Evul Mediu, iar în incinta sa, protejate de pământ, s-au conservat surprinzător de bine până azi ruinele primelor etape constructive ale castelului.

Chiar în curtea interioară, la doar jumătate de metru sub pavajul actual, peste care au trecut atâția vizitatori, au fost dezvelite zidurile turnului-locuiniță care datează de la începutul secolului al XIV-lea. Acesta foarte probabil a găzduit familia și suita regală a primului rege angevin al Ungariei, Carol Robert de Anjou, care, la începutul domniei sale, aflându-se în război cu înalta aristocrație a regatului în vederea recunoașterii succesiunii sale la tron, și-a stabilit reședința timp de opt ani (1315-1323) între zidurile ocrotitoare ale Timișoarei. În secolele următoare, Castelul nu și-a pierdut din importanță, servind ca reședință a comiților de Timiș, printre care se numără și Filippo Scolari și Ioan de Hunedoara, eroul de la Belgrad aducându-și aici pentru anumite perioade și familia. De-a lungul timpului castelul a fost mereu lărgit și înfrumusețat după „moda” vremii, asigurând confortul necesar locatarilor săi. Turnul a fost fortificat cu un zid de incintă de cărămidă, de plan dreptunghiular, în interiorul căruia au fost amenajate mai multe încăperi.

Anul acesta cercetările arheologice, organizate de Muzeul Banatului cu participarea studenților și masteranzilor de la Facultatea de Istorie, Litere și Teologie a Universității de Vest, se concentrează asupra curții interioare a Castelului Huniade, spre a fi dezvelite corpurile de construcții existente în jurul turnului-locuiniță. În imediata apropiere a acestuia, în partea vestică a fost descoperită o încăpere aflată pe colțul nord-vestic al in-



cintei. Pe baza observațiilor putem afirma că spațiul a fost boltit, iar accesul se făcea dinspre est, din direcția turnului, printr-o ușă cu ancadrame gotice de piatră. Materialul

arheologic descoperit, care constă din fragmente ceramice provenite din vasele de diferite forme folosite la gătit și la servirea mesei, dar și din cahele de sobe care încălzeau încăperile, din feronerie de construcție, piese de armament (vârfuri de săgeți, ghiulele de diferite calibre), fragmente de cuțite, de brățară din pastă de sticlă, precum și monede, arată că această aripă a castelului era în funcțiune în secolele XV-XVI. Printre descoperirile cele mai spectaculoase se numără o ladă în care erau depozitate mai multe zeci de săgeți de arbaletă într-o stare de conservare deosebit de bună, păstrându-se, în mod surprinzător, chiar și vergelele de lemn ale săgeților.

Distrugerea încăperii cândva la sfârșitul secolului al XVI-lea pare să fi fost bruscă și violentă, martori ai acestui eveniment nefericit fiind ghiulele de tunuri descoperite printre zidurile prăbușite.

Dr. Zsuzsanna KOPECZNY
arheolog, coordonatorul șantierului arheologic

Vară, vacanță și școală!

„Studiați nu ca să știți mai mult decât alții, ci mai bine decât ei”. (Seneca)

Cei dornici să chiulească trei zile din vacanță, pentru a merge la școală, au fost, bineînțeles, copiii și adolescenții. Ei sunt încă dornici să descopere lucruri noi. Orice adult, părinte și profesor încurajează, la rândul lor, copiii, pentru a le da avântul spre un stil de viață echilibrat. Pentru ei, Biblioteca Județeană Timiș a organizat Școala de vară, cu tema: „Introducere în proprietatea intelectuală – Copii, viitori inventatori sau oameni de afaceri”. Și cuvântul școală duce cu gândul la educație. Au fost trei zile de școală, de activități extradidactice. Nu au fost profesori, nu s-au dat note, nu s-au pus absențe. Domnul Bogdan Boreschievici, director al Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, a ținut locul profesorului și a explicat ce înseamnă un brevet de invenție, ce este o marcă înregistrată, cum se pot proteja marca și drepturile de autor. A explicat nuanțele primare ale acestui vast domeniu legislativ prin participarea activă la expunere. Au fost workshopuri interactive, despre robotică, pictură și cultură. Au fost zâmbete, încurajări și multă socializare.

Ca fostă elevă, fostă studentă și viitoare masterandă, în aceste trei zile, mi-am lărgit baza de cunoștințe și m-am simțit iar copil. Un copil dornic de cercetare, dornic de creație.

Această formă de educație non-formală, cum a fost și Școala de vară, aduce un plus de influență pentru lărgirea nivelului de cultură și educație a oricărui copil și tânăr.

Într-o societate plină de promisiuni, suferind de o criză morală și culturală acută, se impune adoptarea și crearea unor astfel de programe, de cât mai multe instituții și asociații, implicate activ în sfera socială. Educația și cultura sunt pilonii pe care societatea se dezvoltă. Or, și omul se dezvoltă în societate, prin educație.

(scrisoarea Oanei MOGA din Cărpiniș, participantă la manifestare)

ȘCOALA DE VARĂ LA BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ

În zilele de 27, 28 și 29 iulie, Biblioteca Județeană Timiș împreună cu Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, cu sprijinul CJT, au organizat o școală de vară cu tema **Introducere în proprietatea intelectuală - Copiii, viitori inventatori sau oameni de afaceri**.

Au participat copiii și tineri cu vârste cuprinse între 10 și 23 de ani, din Timișoara, Foeni și Cărpiniș. Expunerile, demonstrațiile practice și chiar jocurile distractive s-au desfășurat în sala American Corner a BJT, pe holurile instituției, dar și la Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș prin implicarea directoroarei Codruța Moldovan.

Școala de vară a fost deschisă de Tudor Crețu, managerul BJT, secondat de bibliotecara Silvia Kappel. În prima zi, domnul Bogdan Boreschievici, director OSIM, și dna Mihaela Ariciu, expert OSIM, au ținut



o expunere cu tema: *Ce este invenția? Cum se protejează?* A urmat un workshop de electronică aplicată și robotică susținut de ing. Alexandru Iovanovici împreună cu elevii Răzvan și Adrian Ionică. A urmat un invitat special, prof. Ștefan Cojocneanu, cvadruplu campion în sporturi extreme, care, în curtea Centrului de Cultură și Artă Timiș a făcut demonstrații și i-a învățat pe participanții doritori să meargă pe picioroange moderne. Profesorul Dan Conciatu, bibliotecar senior la Filiala Fabric Vii, a organizat un concurs de șah.

Tema celei de-a doua zile, susținută de reprezentanții OSIM a fost: *Ce este marca și designul? Cum se protejează?* A urmat la CCAJT un concurs karaoke și jocuri distractive. Apoi o inițiere în portretistică susținută de artistul plastic Răzvan Andrei Băncilă. Ultima zi a școlii a avut tema: *Apărarea drepturilor dobândite și utilizarea lor pe piață. Riscurile contra-facerii. Sprijin financiar pe baza de brevet*. Pe lângă reprezentanții OSIM au vorbit dl Florin Istodor de la Direcția Regională Vamală Interjudețeană Timișoara și dl ing. Constantin Ghita, Consilier Român și European de Brevete, Mărci și Design. Tinerilor li s-au oferit diplome de participare la școala de vară. La sfârșit, avându-l ca ghid pe istoricul Ioan Hațegan, participanții au vizitat centrul istoric al Timișoarei și Muzeul de Artă.

La buna desfășurare a manifestării au participat și doamnele Elena Isac și Geta Zimmermann, dar și o firmă cu sediul în satul Hodoni, cu renumitele sale produse de patiserie.

Emeric Vámos BARBU

Premii obținute de jimbolieni

Kaba Gábor
– *Primar al anului 2010,*
medicul Ștefan Costea
– *Diploma și Placheta de Excelență*

Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric a decernat, în stațiunea Buziaș, premiile sale anuale, un eveniment prin care sunt recunoscute valorile bănățene autentice. Cu acest prilej, Senatul Uniunii a acordat 20 de distincții unor personalități marcante din județele Timis, Arad, Caraș-Severin, dar și din Vojvodina. Laureatii sunt „persoane din diverse domenii, oameni care trag brazda adâncă în destinul Banatului istoric”, afirma președintele Uniunii, poetul și gazetarul Vasile Todî.



Revista Uniunii - „Banatul - jurnal al primariilor din Banatul Istoric” a conferit unui număr de nouă primari din mediul rural și urban și titlul de **Primar al anului 2010**. Din județul Timis au fost laureați **Kaba Gabor** (orașul Jimbolia), Iosif Șargan (orașul Gătaia), Dorel Vasile Cădariu (comuna Ghiroda), Gheorghe Aleodor Sobolu (comuna Orțișoara), Petru Carebia (comuna Coșteiu). Din județul Caraș-Severin: Ion Goga (orașul Oravița) și Ion Mosoarca (comuna Gradinari). Din județul Arad: Lucian Stoicu (Vinga) și Gheorghe Pleș (Savârșin).

Diplome și Plachete de Excelență au fost înmânate unor personalități din mediul școlar, medical, al cercetării istorice, al teatrului și mass-media: profesorul de limba română Ion Berlovan din Vârșeț, regizorul Sabin Popescu, redactorul șef al Studioului Regional Radio Reșița Doru Dinu Glăvan, jurnalistul Stelu Iordache, muzicologul Gelu Stan, criticul Cornel Ungureanu, istoricul doctor Ioan Hațegan, scriitorul și jurnalistul Dinu Barbu, doctorul Ștefan Costea din Jimbolia, Costa Roșu din Banatul Sărbesc, directorul Institutului Cultural al Românilor din Vojvodina. Titlul de manager al anului i-a fost acordat directorului stațiunii Buziaș, economist Sorin Munteanu, consilier județean.

Gala Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, desfășurată în prezența unui public numeros, a început cu binecuvântarea dată de părintele iconom stavrofor **Constantin Târziu**, sosit la Buziaș de la Paris, acolo unde slujește de peste 30 de ani. Întreaga manifestare a fost presărată cu momente artistice susținute de **Ansamblul profesionist Banatul** din Timișoara, cu orchestra, formația de dansuri și soliștii săi vocali și instrumentiști. Au încântat audiența cu vocea lor interpreții Aurelia Ardeleanu, Elena Jurjescu Todî, Mariana Susca Stana Ștepanescu, Doru Pieptenaru.

C.T

ANSAMBLUL „BANATUL” DIN TIMIȘOARA

Mesager al folclorului românesc în Franța

În perioada 23 – 29 iunie 2011, membrii Ansamblului profesionist „BANATUL” s-au deplasat în Franța și au participat cu un deosebit succes la Festivalul Internațional de Folclor și Tradiții care s-a desfășurat în localitatea St. Avertin.

Atât orchestra, cât și dansatorii au fost aplaudați la scena deschisă minute în șir, organizatorii fiind foarte entuziasmați de programul folcloric prezentat publicului venit în număr mare la această manifestare internațională. Văzând succesul pe care Ansamblul BANATUL l-a avut în prima zi de festival, organizatorii au ținut neapărat ca aceste tradiții folclorice românești să fie vizionate și de persoanele aflate la casa de bătrâni din localitate, aceste persoane neputându-se deplasa la locația unde s-a desfășurat festivalul.

Dupa susținerea programului folcloric, conducerea acestui centru pentru persoane în vârstă ne-a mulțumit în mod deosebit, iar această bucurie de a vedea oameni cu lacrimi în ochi ne-a făcut să facem o promisiune: aceea de a reveni în Franța. Pe toată durata festivalului, oficialitățile locale au fost prezente alături de delegația timișană, în discuțiile purtate stabilindu-se un program comun de cooperare. S-a convenit, deasemenea, ca detaliile acestui program să fie stabilite la întâlnirea pe care delegația din Franța o va efectua la Timișoara în luna septembrie a acestui an.

Prof. dr. Marius CÎRNU
Director artistic Ansamblul „BANATUL”



Muzeul Satului Bănățean și oferta sa culturală

Beneficiind de spațiul natural al pădurii de stejar de la marginea nord-estică a orașului nostru, Muzeul Satului Bănățean își redefinesc continuu menirea prin exercitarea funcțiilor sale care-l determină să fie o instituție de cultură aflată în serviciul societății și care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării și recreerii, mărturiile materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane din satele aparținând Banatului istoric, multicultural și multiethnic, în care românii erau populația majoritară. Toate acestea se realizează într-o viziune nouă, cu aportul unei conduceri tinere, formată din d-l Claudiu Ilaș, manager, și d-na Maria Hadiji, șef secție pe perioadă temporară.

Oferta culturală a muzeului are în vedere atragerea publicului de toate vârstele pentru a-l sensibiliza cu privire la importanța cunoașterii, promovării și păstrării valorilor satului bănățean tradițional, materializate în patrimoniul muzeului. Imaginile culturale pe care muzeul le oferă au ca finalitate și educarea și formarea estetică a diverselor categorii de public.

Expoziția permanentă, o rezervație de arhitectură populară bă-



nățeană în aer liber, urmează un plan tematic inițial în care fiecare zonă etnografică a Banatului urma să fie, în timp, reprezentată prin cel puțin o gospodărie.

În această vară sunt deschise pentru vizitatorii muzeului, de marți până duminică, unitățile muzeale: Gospodăria de la Căpâlnaș, Casa de olar din Birchiș, Sălașul slovac de la Nădlac, din județul Arad, Gospodăria de olar de la Jupânești, Gospodăria agro-pastorală de la Jebel, Gospodăria maghiară de la Babșa, Gospodăria agro-pastorală de la Zolt, Biserica de la Topla, Școala de la Bărna, Casa germană de la Biled, din județul Timiș, Gospodăria agro-pastorală de la Căvâran, județul Caraș-Severin, Casa ucraineană de la Repedeș, județul Maramureș.

Vizitatorii adulți ai muzeului pot alege între o vizită liberă și una cu ghidaj specializat, iar copiii din grădinițele și școlile cu care muzeul are parteneriate educaționale pot opta pentru o vizită tematică programată, aleasă din oferta educativă de pedagogie muzeală. În ajutorul vizitatorilor vin cataloagele în limba română, dar și în câteva limbi străine și pliantele care se pot procura, contra cost, de la magazinul de artă populară din incintă.

Muzeul Satului Bănățean a atras și va atrage diverse categorii de public la evenimentele sale din Agenda Culturală 2011, organizate de muzeografi: expoziția temporară de machete «Casa Națională de la Babșa» realizată de elevi, Școala de vară «Restaurare-ceramică», Întâlnirea cu monografiștii satelor bănățene, Festivalul condeierilor plugari, Festivalul etniilor, Festivalul Plai, Târgul meșterilor populari, Expoziția de artă etnografică «Podoabe și bijuterii», expozițiile ocazionate de marile sărbători creștine, Paștele și Crăciunul. Cataloagele «Podoabe festive II», «Ceramica de Jupânești» și «Portul din Banatul de câmpie» au menirea de a face cunoscute bunurile culturale valoroase ale patrimoniului muzeului.

În fiecare duminică, din iulie până în octombrie, începând cu orele 17, spectacolele cu membrii formațiilor folclorice din județul Timiș, «Casa bănățeană», adună un anumit segment de public în fața scenei din muzeu. Mai multe relații privind vizita dumneavoastră la muzeu le puteți obține la tel. 0256.225588.

Melania CĂLĂRĂȘANU

“OBIECTIVELE TURISTICE ALE JUDEȚULUI TIMIȘ PROMOVATE LA VIENA!”

Astfel titra cotidianul “Renașterea bănățeană” la 23 iunie 2011 un articol apărut în paginile suplimentului Renașterea Turistică, coordonat de Radu Târpe. Pe scurt, o delegație a C.J. Timiș a efectuat la mijlocul lunii iunie o deplasare în Austria, la invitația Biroului de promovare și informare turistică a României la Viena, director drd. ec. **Simion Giurcă**. Scopul deplasării a fost lansarea unor produse care vizează promovarea ca destinație culturală și naturală a județului Timiș

în Austria, în speță lucrările “Brief Guide of Timis County-2011” și “Timis-county turistic map-2011”, ambele realizate prin efortul Consiliul Județean Timiș.

Cu acest prilej, Biroul de promovare și informare turistică a României din Austria a organizat la Viena o seară românească, la care au fost prezentate cele două lucrări mai sus amintite, însoțite de o expunere foto a celor mai semnificative obiective turistice timișene, cu ample sublinieri explicative făcute de drd. ec. Simion Giurcă. A fost prezentat și numărul pe luna iunie 2011 al publicației “Agenda CJ Timiș”.

Seara românească a fost deschisă de Excelența Sa Silvia Davidoiu, ambasadorul României în Austria. Au fost prezenți la eveniment Excelența Sa Cornel Feruța, ambasador extraordinar și plenipotențiar, șef al Misiunii Permanente a României pe lângă Organizațiile Internaționale și Negocierile Multilaterale de la Viena, atașatul comercial al României la Viena Constantin Miu, reprezentanți ai presei românești și austriece (Silvia Hofer de la revista “Travel Guide”, Nino Rainaldi de la revista “Golden Age”, Andreas Übelbacher, redactor șef “Dienstwagen”, Petra Lindinger de la Revista “TIP”, Andreas Buchrieser - redactor șef de la revista “Besser Reisen”, Jürgen Walter, managerul “Eurmedia”, Ing. Rudolf Schuster, de la “Presseservice Schuster”, Edith Spitzer de la “55 Plus-Magazin”, Adolf Wurzer, redactor șef, și magistrat Eduard Knapp de la “Diplomatischer Pressedienst”, ziarista Traude Pichler etc), oameni de afaceri austriece din domeniul turismului

(Gerhard Skoff, președinte al Asociației „Die Donau“, Helga Tazreiter, șefa Agenției “Turism Supertramp”, Sanja Franzinelli și Ewa Swiech de la “Elite Tours”, Andreas Misar, manager general al Agenției “Turism

evenimentului au colaborat Consiliul Județean Timiș, Biroul de turism al României la Viena și compania Mondial Assistance, cu sprijinul Societății austro-române din Viena. Manifestarea a fost onorată de pre-

realizarea lui, a ținut să sublinieze că lucrarea este rodul unei munci de echipă. Ghidul se află la a doua ediție în limba română, fiind publicată, așadar, și o versiune în limba engleză.

Imaginile și informațiile oferite de reprezentantul Biroului de turism al României la Viena, Simion Giurcă, i-au purtat pe invitați într-un tur al celor mai reprezentative obiective din județ, din care nu au lipsit orașele Timișoara (prezentată ca “Mica Viena”), Lugoj, Jimbolia, stațiunea Buziaș, bisericile din lemn de la Făget-Margina sau peștera de la Românești, unde au loc concerte de muzică clasică, rock și jazz. “Personalități ca scriitoarea Herta Muller, laureată a Premiului Nobel pentru Literatură, muzicianul Bela Bartok, poetul Nikolaus Lenau, actorii Johnny Weissmuller și Bela Lugosi, toți născuți pe meleaguri timișene, evidențiază contribuția Timișului multicultural la patrimoniul cultural european și mondial”, a subliniat **Simion Giurcă**.

La câteva zile după evenimentul care a avut ca temă principală promovarea turistică a județului Timiș, a Banatului, jurnalista **Traude Pichler** scria Biroului de Turism al României: “Stimate domule director Simion Giurcă, vreau să vă mulțumesc din toată inima pentru frumoasa și deosebit de interesanta seară organizată de Dvoastră. Prezentarea Banatului făcută de Dvoastră mi-a plăcut foarte mult, apoi am avut ocazia purtării unor discuții cu oameni deosebiți. Ghidul județului Timiș este cuprinzător și se vede în el multă muncă. Încă o dată, multe mulțumiri pentru “seara bănățeană petrecută împreună.”



Isla Verde Reisen”, Helmut Hofer, Ruänisches Touristenamt etc), reprezentanți ai comunității românești și lobbyști din domeniul turismului.

Correspondentul la Viena al Agerpres, dna **Irina Cristea**, a transmis pe fluxul de știri al Agenției: “Potențialul turistic al județului Timiș s-a aflat în centrul acțiunii de promovare care a avut loc miercuri seară la Viena, în prezența unor diplomați, oficiali, oameni de afaceri, jurnaliști austriece și români. Aceștia au fost invitați la un tur virtual al celor mai interesante obiective din patrimoniul județului Timiș, dar și să petreacă, în spațiul oferit de restaurantul cu specific românesc “Mamaia”, o seară în compania gastronomiei românești, a vinurilor de Recaș și berii timișorene. La reușita

zența ambasadorului României la Viena, Silvia Davidoiu, care a salutat această inițiativă originală. La rândul său, Adam Crăciunescu, vicepreședinte al Consiliului Județean Timiș, a vorbit despre potențialul economic, uman și turistic al județului, și i-a invitat pe toți cei prezenți să îl viziteze. Acțiunea de promovare a inclus prezentarea lucrării „Scurt ghid al județului Timiș” și a Hărții turistice a județului Timiș, ambele editate în condiții grafice excepționale, sub egida Consiliului Județean Timiș. În cele peste 400 de pagini ale sale, ghidul oferă informații interesante de ordin istoric, geografic, cultural despre localitățile județului, însoțite de ilustrații. Autorul ghidului, Dinu Barbu, scriitor și jurnalist, care a lucrat mai bine de trei ani la

Aur pentru Simion Giurcă

Șeful Biroului de promovare turistică a României în capitala Austriei, domnul drd. ec. Simion Giurcă, a fost decorat în decembrie 2007 cu Ordinul național **Goldene Verdienstzeichen der Republik Österreich** (Decorația pentru merit, în aur, a Republicii



Austria), clasa I. Decernarea importantei decorații a fost făcută de către dl. Martin Bartenstein, ministrul federal pentru Economie și Muncă. Simion Giurcă, timișorean de baștină, este primul șef de birou de promovare turistică decorat de statul austriac.

LA SANKT POLTEN, UN COLȚ DE ROMÂNIE

La invitația editurii cartografice “Schubert & Franczke” din Sankt Polten, landul Niederösterreich, editură care a promovat realizarea lucrării “Timiș-county tourist map”, ulterior manifestării de promovare de la Viena, a avut loc o vizită a delegației timișene la sediul editurii austriece din capitala landului Niederösterreich, unde s-au stabilit obiective concrete privind îmbunătățirea colaborării în domeniu și realizarea unor posibile noi produse de promovare turistică a județului Timiș.

În depozitul de hărți realizate în ultimii ani de “Schubert & Franczke”, un colț expozițional aparte a fost destinat de președintele editurii cartografice, domnul **Josef Scheibenreif**, hărților turistice editate pentru diferite orașe și județe din România, pe lângă celelate produse cartografice realizate pentru localități din Germania, Austria, Lichtenstein, Elveția etc.

Un set din lucrările realizate și lansate la Viena de Consiliul Județean Timiș a fost dăruit Primăriei din Sankt Polten, dlui primar Matthias Stadler, St. Polten fiind capitala județului Niederösterreich, cel cu care județul Timiș, municipiul Timișoara, se află de peste un deceniu în relații apropiate de colaborare.



BELA BARTOK, LÂNGĂ STAATSOPER

La câteva zeci de metri de **Staatsoper** (Opera de Stat) din Viena, instituție care l-a avut ca director vreme de optsprezece ani (1992-2010) pe timișoreanul **Ioan Hollender**, bănățeanul care coboară în stația de metrou are surpriza plăcută să dea peste un „Bulevard al Stelelor”. Plăcută, pentru că prima dintre stelele încastrare în caldarâmul stației este cea dedicată sânmiclăoșeanului Béla Viktor János Bartók, pe scurt **Béla Bartók**, compozitor, pianist, folclorist. „Activitatea prodigioasă a lui Béla Bartók a fost răsplătită de-a lungul timpului. În anul 1924 a fost decorat de către Ferdinand I, regele României, cu ordinul „Bene merenti” clasa I, primește premiul „Enescu” și tot în același an devine membru al Societății Compozitorilor Români. Franța îi acordă „Legiunea de onoare” (1931), la Paris are o statuie în piața ce-i poartă numele. Consiliul Mondial al Păcii i-a decernat titlul de membru onorific post mortem (1955). Din 1991 este membru post mortem al Academiei Române. În 1993, la Sânnicolau i s-a dezvelit un bust, iar o stradă îi poartă numele. Din martie 2006 este Cetățean de Onoare (post mortem) al orașului Sânnicolau Mare.”, după cum consemnează „Mic Atlas al județului Timiș”, ediția a II-a, 2010.



TIM-INFO

PREOCUPĂRI MAJORE FAȚĂ DE COPII

Copiii instituționalizați din Lyon, în tabără în Timiș

În cadrul protocolului de cooperare între județul Timiș (România) și departamentul Rhône (Franța), încheiat în 2009, un grup de copii instituționalizați din Lyon, însoțiți de educatori, s-a aflat, în iunie, într-o tabără în județul Timiș. Copiii au stat două săptămâni în compania „colegilor” lor din centrele de plasament din Găvoajdia și Recaș, au legat prietenii cu ei și, împreună, au vizitat împrejurimile celor două localități și au participat la numeroase activități sportive, culturale și recreative.

pentru tinerii dezinstuționalizați.

Donație din Belgia

O altă vizită importantă este cea a unor specialiste din Belgia, de la Institutul Dominiek Savio (foto). Scopul acestei vizite a fost dotarea unei săli de stimulare bazală pentru copiii cu dizabilități din cadrul Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Copii Timișoara. Acest lucru a fost posibil datorită inițierii de către terapeutele din Belgia a unui amplu proiect de strângere de fonduri



Acesta este al treilea an consecutiv când copii din județul Timiș și din departamentul Rhône au participat la astfel de tabere și schimburi de experiențe. De altfel, colaborarea județului Timiș cu departamentul Rhône datează de mai mulți ani, fiind axată în principal pe programe de susținere a copiilor instituționalizați, formarea profesională a personalului din centre, schimburi de experiență și programe de reinscriere socio-profesională

în cadrul institutului. Astfel, s-au strâns aproximativ 2500 euro, din donații făcute în cadrul institutului și în comunitate, bani cu care au fost achiziționate materialele necesare dotării acestei săli. Pe perioada șederii în România, specialiștii au amenajat sala și i-au învățat pe colegii timișoreni tehnici de lucru cu copiii bolnavi, utilizând dispozitivele aduse din Belgia.

Smaranda MARCU

Tabăra de vară antidrog „Alege Viața!”

Centrul Regional de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Timișoara (C.R.P.E.C.A.) împreună cu Universitatea de Vest Timișoara prin Facultatea de Sociologie și Psihologie și Centrul de Cercetare a Interacțiunii Părinte-Copil alături Centrul de Reeducare Buzaș au organizat, în perioada 20 – 25 iunie 2011, tabăra de vară antidrog „Alege Viața!”. Locația taberei a fost localitatea Arieșeni, din județul Alba. Toate cheltuielile pentru organizarea taberei au fost suportate de Universitatea de Vest Timișoara, în cadrul unui proiect cu finanțare europeană.

de 25 de copii a fost însoțit de către doi voluntari seniori, de un psiholog și trei supraveghetori-pedagogi. Participanții au beneficiat de un program bine organizat care a alternat între activități: recreativ-sportive, educativ-creative și team building – excursii în natură. În cadrul atelierelor de lucru copiilor li s-a oferit posibilitatea să experimenteze și să exprime în mod liber potențialul lor creativ. Jocurile de mișcare, cunoaștere, activitățile de dezvoltare personală au fost completate zilnic cu activități de prevenire a consumului de droguri. Fiecare zi a vizat o anumită

temă de discuție: Ziua tutunului, ziua alcoolului, ziua canabisului ori ziua drogului nou, când s-a pus accentul pe substanțele noi cu efecte psihoactive - denumite generic etnobotanice. Colajele din plante, concursul de desene, concursul de fotografie, lecțiile de graffiti, concursurile sportive, excursiile în natură, au fost doar câteva dintre activitățile derulate în tabără.

A.S.



La tabără au participat 12 minori din cadrul Centrului de Reeducare Buzaș și 13 voluntari ai C.R.P.E.C.A. Timișoara. Grupul

Aquatim a inaugurat Stația de Epurare de la Timișoara

Stația de epurare din Timișoara a fost complet modernizată printr-un proiect finanțat prin programul ISPA al Uniunii Europene. Aquatim a inaugurat oficial acest important obiectiv în data de 12 iulie, în prezența reprezentanților administrației locale și a autorităților implicate în implementarea proiectului.

Măsura ISPA nr. 2000/RO/16/P/PE/004 „Reabilitarea tehnologiei de epurare a apelor uzate și modernizarea rețelei de canalizare în orașul Timișoara, România” a avut un buget total de peste 45 de milioane de Euro, din care circa 30 de milioane de Euro au fost pentru reabilitarea stației de epurare și peste 70% din fonduri au fost nerambursabile. „În cadrul programului de investiții pentru modernizarea stației a fost reabilitată treapta mecanică de epurare și s-au construit două linii noi – una de tratare biologică și terțiară a apei uzate (pentru eliminarea azotului și fosforului) și una pentru tratarea nămolului. Din fondurile alocate pentru stația de epurare s-a construit și o clădire nouă pentru laboratorul de control calitate al Aquatim. Practic, Timișoara dispune acum de o stație nouă de epurare, cu o capacitate maximă de preluare a apei uzate de 3.000 l/s, care poate deservi 440.000 locuitori și corespunde cerințelor de mediu atât



din legislația europeană cât și din cea românească”, a declarat directorul general al Aquatim, Ilie Vlaicu.

Stația de epurare din Timișoara a fost pusă în funcțiune la 26 octombrie 1912, acum aproape 100 de ani, fiind printre primele din țară. Proiectarea și execuția lucrărilor au fost coordonate de inginerul Stan Vidrighin, primul primar român al Timișoarei după 1918, de numele căruia se leagă și primul sistem de alimentare cu apă al orașului.

L.A.

Pe autostrada Arad-Timișoara se lucrează intens

Ministrul Transporturilor, Anca Boagiu, a inspectat des tronsonul timișean al autostrăzii Arad-Timișoara. La ultima vizită, din 15 iulie 2011, ministrul s-a declarat destul de mulțumit de stadiul și de ritmul lucrărilor, care au avansat cu aproape 10% de la precedentă sa vizită, în urmă cu circa două luni. Cele 14 poduri și pasaje erau finalizate în

proporție de 83%, iar podețele de pe traseu – 99%.

Ministrul și-a exprimat speranța că, treptat, atât constructorii români, cât și cei străini, vor învăța că și în România trebuie să se lucreze corect și termenele de execuție a lucrărilor să fie respectate. De asemenea, Boagiu s-a declarat încrezătoare că până la finele lunii decembrie, autostrada

va fi dată în folosință, tronsonul bănănean al autostrăzii urmând să fie traversat de circa 30.000 de autovehicule pe zi.

Pe șantier se lucrează cu un efectiv de 350 de muncitori, două stații de concasare și 484 de utilaje. Din totalul de 32 de kilometri de autostradă, tronsonul timișean este de 17 kilometri. Autostrada va lega România de Europa Occidentală, iar porțiunea din vest a coridorului IV paneuropean va face legătura între Sibiu - Lugoj - Timișoara - Arad - Nădlac, spre Ungaria. Autostrada Timișoara - Arad va costa circa 200 de milioane de euro și va fi finanțată de Banca Europeană de Investiții, iar Guvernul României va contribui cu circa 70 de milioane de euro.

A.S.



Vizită de studiu în proiectul „People”

La sfârșitul lunii iunie 2011, a avut loc la Timișoara o vizită de studiu în cadrul proiectului „People”, cofinanțat prin Programul de cooperare interregională INTERREG IV C. Managerul acestui proiect din partea Timișului este consilierul județean Cătălin Tiuch.

În 2007, Guvernul regiunii Andaluzia prin Ministerul pentru Egalitate și Asistență Socială a depus o cerere de finanțare europeană pentru acest proiect, având ca parteneri următoarele regiuni europene: South East England (Marea Britanie), Veneția (Italia), Noord-Brabant (Olanda), Malopolska (Polonia), Stockholm (Suedia) și Timiș (România). Contractul de finanțare a acestui proiect a fost semnat în 1 octombrie 2008.

„People” vizează spijinirea eforturilor depuse la nivel regional pentru a răspunde la schimbările demografice și de structură din cadrul societății, bugetul total pentru Timiș fiind de 120.000 de euro, din care 85% (respectiv 102.000 euro) sunt asigurați de FEDR, 13% reprezintă cofinanțarea asigurată la nivel național (Ministerul Dezvoltării), iar 2% cea a Consiliului Județean Timiș. În procesul de implementare a proiectului sunt incluse activități de evaluare, de elaborare a unei strategii regionale, organizarea unor conferințe internaționale, schimburi de experiență. Proiectul vizează 6 teme/sub-obiective principale, și anume: relaționarea la locul de muncă și viața privată, e-sănătatea și autonomia; impactul persoanelor de vârstă

a treia asupra economiei: socialul și e-incluziunea; antreprenoriul social; întărirea autonomiei societății civile.

Deschiderea oficială a cuprins prezentări legate de avantajele sistemului medical integrat de infrastructură – IT ICMed; drepturile pacientului și Directiva UE în acest domeniu, transpusă în practică regională; proiectele regionale și euroregionale aflate în derulare; evaluarea sănătății copiilor; politica regională în cardiologie; sectorul medical în județul Timiș. Au avut loc și prezentări privind două subproiecte derulate în județul Timiș: „Share IT” (în domeniul protecției copiilor lăsați în grija bunicilor/rudelor de către părinții plecați la muncă în străinătate) și „T-Cares” (în domeniul e-medicinii), prezentări realizate de directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, Rodica Negrea.

J.L.



Centru de Afaceri pentru susținerea relațiilor economice româno-franceze

Oamenii de afaceri din Timișoara au, din 19 iulie, un loc unde se pot întâlni pentru a discuta cu omologii lor francezi. Ideea deschiderii unui Centru de Afaceri Franco-Român aparține lui Dan Bedros, fost șef al Alcatel România și Europa Centrală, acum consul onorific al Franței la Timișoara. „Doresc să ofer oamenilor de afaceri români, francezi și nu



numai, posibilitatea să se întâlnească într-un cadru informal, să discute afaceri în mod direct. Afacerile înseamnă în primul rând relaționare, un contact uman. Primele inițiative de acest fel le-am avut la Camera de Comerț Franco-Română după

ce am constatat că la întâlnirile informale numărul participanților era mult mai mare decât la cele oficiale”, a declarat Dan Bedros, președintele noului Centru de Afaceri timișorean.

Președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc, prezent la inaugurarea noului club, a promis celor prezenți că în toamnă va încerca să aducă la una dintre întâlnirile grupului un ministru. Dorința inițiatorilor este ca între noua organizație și cluburile de afaceri ale întreprinzătorilor germani și italieni să existe o colaborare. Aceasta ar urma să fie consfințită prin intermediul unui Club de afaceri european la Timișoara. Centrul de Afaceri Franco-Român funcționează la Timișoara, pe strada Liviu Rebreanu nr. 30.

S.A.

Casa Sârbească, inaugurată la Timișoara

Din 8 iulie 2011, la Timișoara a fost deschisă Casa Sârbească, loc ce va adăposti toate organizațiile sârbești din oraș și din zonă. „În urmă cu doi ani s-a cumpărat o casă, pe strada Mangalia din Timișoara, care a fost adaptată și extinsă. Aici vor funcționa, de acum înainte, Uniunea Sârbilor din România, redacția săptămânalului «Nasa Reci», cea a revistei trimestriale «Knjizevni zivot». În perspectivă, ne vom extinde cu un spațiu pentru un club unde se vor desfășura activități cultural-artistice, dar și pentru sediul unei fundații recent înființate”, a declarat Zlatiborca Marcov, reprezentant al Uniunii Sârbilor din România.

La deschidere au fost prezenți oficiali români și din Republica Serbia, fiind citite mesajul președintelui României, Traian Băsescu, dar și mesajul președintelui sârb, Boris Tadić. În mesajul transmis de președintele Băsescu se arată că această Casă Sârbească de la Timișoara este „parte a

unui proiect mai amplu (...) de dezvoltare a culturii, bisericii și educației sârbilor din România”. „Evenimentul (...) marchează și faptul că o națiune există atât timp cât și reperiile sale fundamentale rezistă, și aici menționez valorile spirituale și culturale, deoarece consider că această clădire a Casei Sârbești va exista și va rezista în timp numai prin valorile pe care le propovăduiește în ceea ce privește păstrarea identității etnice prin limbă, religie și obiceiuri tradiționale, altfel spus acea dimensiune spirituală eternă”, se arată în mesajul președintelui Traian Băsescu.

Din partea sârbă au fost prezenți: ministrul sârb pentru diaspora, Srđan Srecković și premierul provinciei Voivodina, Bojan Pađić. La construcția Casei Sârbești, cele două țări au investit peste 500.000 de euro. În zona de vest a României trăiesc circa 30.000 de sârbi.

O.H.

Sistem de încălzire din fonduri europene

Municipiul Lugoj intenționează să-și modernizeze sistemul de încălzire din fonduri europene, fapt pentru care a depus, împreună cu Primăria Pancevo (Serbia), în parteneriat, o cerere de finanțare în cadrul celei de a doua sesiuni de propuneri de proiecte a Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România - Serbia. Bugetul total al proiectului este de 901.481 de euro, din care 679.000 de euro sunt alocați Municipality Pancevo și 222.481 de euro celei din Lugoj. Pentru Lugoj, finanțarea nerambursabilă este de 218.031 de euro (98%), iar cofinanțarea locală este de 4.449 de euro (2%).

„Obiectivul general al proiectului îl constituie îmbunătățirea și modernizarea sistemului de încălzire în Pancevo și Lugoj, prin utilizarea resurselor energetice regenerabile. Proiectul are două obiective specifice principale, respectiv, crearea condițiilor pentru îmbunătățirea și modernizarea sistemului de încălzire în Lugoj prin întocmirea unui Studiu de Fezabilitate și a Proiectului Tehnic, precum și crearea condițiilor pentru îmbunătățirea și modernizarea sistemului de încălzire în Pancevo prin construirea unui sistem de colectare a energiei solare”, a declarat Francisc Boldea, edilul șef al Lugojului.

Pentru municipiul Lugoj, proiectul prevede realizarea Studiului de Fezabilitate a Proiectului Tehnic și a Auditului Energetic pentru instalarea de panouri solare pe șapte clădiri publice pentru furnizarea apei calde (la patru grădinițe cu program prelungit, la Cantina de Ajutor Social, la Complexul de servicii pentru persoane vârstnice „Sf. Nicolae” și la Sala de Sport „Ioan Kunst Ghermănescu”). Pentru Pancevo, este prevăzută realizarea documentației tehnice pentru furnizarea apei calde pentru 23 de blocuri de apartamente.

Noul pod pietonal, în lucru

Primăria Municipiului Lugoj a semnat, în 27 iulie, contractul cu firma câștigătoare a construcției noului pod pietonal dintre Piața Agroalimentară și Cartierul Ștrand: „Am semnat contractul cu constructorul - firma Pod Construct din Timișoara, cea care a realizat mai multe astfel de poduri în județul Timiș. Valoarea de licitație a

fost de 2,5 milioane lei la care se adaugă TVA. Lucrarea este multianuală, prin execuția bugetară din acest an fiind alocată suma de 1,5 milioane lei. Aceasta înseamnă că până la sfârșitul anului 2012 podul pietonal va fi dat în funcțiune”, a declarat primarul Lugojului.

Noul pod pietonal are o lungime de 144 m și o lățime de 3 m, fiind prevăzut cu trepte de acces, respectiv rampă de acces și lift pentru persoanele cu handicap. „Prin această investiție, cred că vom reuși descongestionarea traficului din Piața Agroalimentară George Coșbuc, a cărei modernizare este programată pentru perioada imediat următoare”, a subliniat edilul șef.

Festivalul Internațional de Folclor și Ruga Lugojeană

Festivalul Internațional de Folclor va avea loc la Lugoj, în perioada 10-15 august, iar manifestarea se va încheia cu tradiționala Rugă Lugojeană. La eveniment vor participa patru formații din Italia, Portugalia, Grecia și Serbia, respectiv 12 formații de pe teritoriul României. În cadrul festivalului se vor desfășura zilnic spectacole stradale în cartierele orașului, respectiv spectacole folclorice pe Platoul Casei de Cultură a Sindicatelor.

În data de 15 august, cu prilejul Rugii Lugojeane, festivitățile vor începe la ora 10, cu spectacole folclorice stradale, care se vor desfășura în aproape toate cartierele din oraș. În paralel, între orele 10.00 - 12.30, va avea loc recitalul Fanfarei Municipiului.

Tot în dimineața zilei de 15 august va avea loc primirea delegațiilor oficiale invitate la Ruga Lugojeană, care vor participa apoi la slujba religioasă oficiată la Biserica „Adormirea Maicii Domnului”. Vecernia va avea loc la ora 17.30, fiind urmată, la ora 18.00, de deschiderea oficială a Rugii. Spectacolul folcloric va fi susținut de cunoscuții și apreciații interpreți Nicoleta Voica, Petrică Miulescu-Irimică, Ramona Ilieș, alături de instrumentiști de renume. În paralel, pe Platoul Casei de Cultură, vor susține recitaluri formațiile Queen Real Tribute (Belgrad - Serbia), Pandora și Blue Station.

Andreea MĂRGINEANȚU

Kaunas (Lituania):

Creative Growth – Dezvoltare prin creație Conferința finală

O delegație a Consiliului Județean Timiș formată din: d-nul Răzvan Hrenoschi – director executiv la Direcția de Cooperare și Informatică, d-na Mariana Harcău – inspector la Serviciul Financiar-Contabilitate și Diana Amza – inspector asistent la Compartimentul Relații Externe s-a deplasat la Kaunas (Lituania) pentru a participa la conferința finală din cadrul proiectului *Creative Growth – Dezvoltare prin creație*, organizată în perioada 30 iunie – 1 iulie 2011.

Cu această ocazie, d-nul director Răzvan Hrenoschi a prezentat Agenda Culturală a Consiliului Județean Timiș, ca mijloc de implementare a Strategiei Culturale a județului nostru, a răspuns tuturor întrebărilor ridicate cu privire la implementarea măsurilor strategice și a distribuit celor interesați materiale relevante despre potențialul județului Timiș traduse în limba engleză.



Proiectul, care a avut o durată de trei ani, și-a propus dezvoltarea sectorului creativ ca mod de accelerare a dezvoltării economice regionale, a fost aprobat în cadrul programului european de cooperare interregională INTERREG IVC și parțial finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Diana AMZA

Proiect transfrontalier de formare a antreprenorilor

Proiectului transfrontalier intitulat „Să formăm noi antreprenori - Growing New Entrepreneurs” a fost lansat, la finele lunii iunie, la Timișoara. El este finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria - România 2007 - 2013, derulat de Universitatea de Vest Timișoara în parteneriat cu Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, Universitatea de Științe

Șteged și Camera de Comerț și Industrie a Județului Csongrad (Ungaria). Proiectul a început în data de 1 martie 2011 și are durata de implementare de 12 luni, iar partenerii săi își propun să analizeze mediul antreprenorial din județele țintă și să ofere, prin intermediul unui studiu și al unui ghid, informații utile despre oportunitățile de afaceri și condițiile existente

în zona transfrontalieră pentru înființarea unei afaceri.

Județele vizate sunt Timiș și Csongrad, unde nivelul șomajului în rândul tinerilor se află între mediu și ridicat, cu mari diferențe între localități. „Grupurile țintă pentru modulele de training sunt: femeile care doresc să-și înceapă propria afacere, tinerii cu studii superioare fără locuri de muncă

(între 24 și 35 de ani) și persoanele dezavantajate - emigranți, minorități etnice. Totodată, proiectul se concentrează și pe colaborarea dintre universități și Camerele de Comerț din regiunile vizate”, a precizat Eموke Kiss, asistent de proiect la Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș.

A.P.

PERIAM

Tradiție cu deschidere spre viitor

Lucian Blaga spunea că „veșnicia s-a născut la sat”. În comuna Periam acest lucru se potrivește foarte bine, ținând cont de faptul că de-a lungul istoriei, localitatea s-a reinventat și a re-născut de mai multe ori. Încă din cultura Periam-Pecica, până la colonizarea cu șvabi în anul 1724, pe această locație au existat așezăminte care au fost părăsite și apoi repopulate. După colonizarea localității cu șvabi, economia a fost în continuă creștere datorită meșteșugarilor care își desfășurau activitatea pe raza comunei. Periamul avea: tipografia, măcelăria, cofetăria, tâmplăria, țesătoria, balastieră, școli, cabinete medicale, biserici și o fabrică de pălării - prima de acest gen în estul Europei în momentul înființării în anul 1892. Centrul localității este deosebit, având forma unui soare cu raze, secționat în jumătate. La doar 5 km de Periam trece râul Mureș pe malul căruia se află zona de agrement Periam Port. Un fost cătun, Periam Port este în acest moment un sat de vacanță cu peste 85 de căsuțe și cabane care se dezvoltă foarte repede. Periamul are o biserică ortodoxă și două biserici catolice. Dintre cele catolice, Biserica Ioan Nepomuk are o vechime de 250 de ani, fiind declarată monument istoric, iar Biserica Haulik, cu o vechime de 155 de ani, are o cupolă pe structură de lemn, cu un diametru de 22 de metri, fiind a doua ca mărime din România.

Cele două brand-uri ale comunei sunt livezile pomicole și fabrica de pălării. În momentul de față, deși criza economică a afectat toate



staurante, multe magazine mixte și specifice.

Primarul comunei Periam este Rodica Boancăș, care se află la conducerea comunei încă din anul 2006. La întrebarea cum vede dânsa poziția de primar al comunei Periam, d-na Boancăș a spus: „Nu este ușor să conduci 5000 de locuitori, zilnic să iei decizii care afectează viața colegilor, prietenilor, vecinilor. Fiind la al doilea mandat, consider că am câștigat încrederea periamoșenilor prin faptul că mereu am luptat pentru interesele comunei și nu pentru interesele personale.” Înainte de a fi primar, d-na Boancăș a condus prima benzinărie privată din județul Timiș, poziție care i-a modelat spiritul de antreprenor, calitate foarte importantă pentru postul de primar - managementul localității. „Ca femeie, să te afli la conducerea unei comune, poate fi o provocare, deoarece încă există multe prejudecăți, dar mie îmi plac

deservește toată comuna, începerea lucrărilor la rețeaua de canalizare și stația de epurare aproape terminată, finalizarea unei săli sportive multifuncționale cu 150 locuri și o bază sportivă multifuncțională, reabilitarea turnului de apă, modernizarea de șosele cu pistă pentru biciclete, modernizarea stadionului „Avântul”, asfaltarea a 9 km de trotuare până în prezent, scopul fiind asfaltarea întregii comune. Comuna Periam a început implementarea în colaborare cu primăria orașului Mako din Ungaria a două proiecte transfrontaliere care au ca tematică turismul, unul fiind „Ecoturul Mureșului inferior între Periam Port și Mako”, iar celălalt este „Punte ecologică peste râul Mureș între Mako și Periam”, care se implementează în zona de agrement Periam Port. Ambele sunt finanțate prin Programul de Cooperare Transfrontalier Ungaria România 2007 - 2013.

Pe plan cultural și sportiv, comuna Periam a avut merite recunoscute la nivel zonal și chiar național. Astfel, în anul 1951, echipa de handbal a fabricii Pertex din Periam a fost clasată pe locul 6 la nivel național. În momentul de față, echipa de fotbal „Avântul” joacă în divizia județeană. Ansamblul folcloric „Muguri de tezaur” al Liceului Teoretic Periam a câștigat nenumărate concursuri în zona de vest a țării participând la mai multe festivaluri internaționale. În pădurea de la Periam Port s-au ținut 7 ediții ale festivalului de rock în aer liber cu numele „Rock la Mureș”. Începând cu anul acesta, primul sfârșit de săptămână din luna august este rezervat unui nou festival folcloric internațional, „Vest autentic pe Mureș la Periam Port”, care continuă o tradiție mai veche prin desfășurarea festivităților în pădurea din lunca Mureșului, pe scena în aer liber unde se desfășurau serbările câmpenești. Zona de agrement Periam Port este în 6 și 7 august gazda mai multor manifestări culturale, dansuri tradiționale, competiții culinare și sportive.

Deoarece cultura și sportul sunt importante pentru o comunitate, primarul Rodica Boancăș sprijină clubul sportiv și manifestările culturale prin organizarea Balului Pensionarilor, oferit gratuit persoanelor în vârstă din localitate, sau pelerinajul anual la mănăstiri din România. În fiecare vară primăria a finanțat tabere școlare pentru elevii cei mai silitori și pentru cei care provin din familii nevoiașe. Astfel 150 de elevi anual au petrecut zile de vacanță în cele mai frumoase zone turistice din România. „Atât tinerii, cât și vârstnicii sunt importanți pentru o comunitate, unii reprezentând trecutul din a cărui experiență trebuie să învățăm, iar ceilalți reprezintă viitorul comunității”, relatează primarul.

Cum agricultura și creșterea animalelor a fost mereu o îndeletnicire îndrăgită de periamoșeni, Rodica Boancăș a luat inițiativa pentru a înființa, cu primăria fiind unul din membrii fondatori, o asociație a producătorilor agricoli pentru cultura de legume și fructe cu numele Agro Periam, o asociație a producătorilor agricoli pentru culturi mari cu numele Proagro Periam, și Asociația Crescătorilor de Animale din Comuna Periam. „Pentru a rezista pe piață, în momentul de față, asocierea este singura cale de urmat. Consider că potențialul comunei se poate maximiza prin acest gen de asociere, care de mulți ani funcționează în restul Europei. Trebuie să sprijinim hărnicia producătorilor locali și să le creăm un mediu cât mai propice pentru desfășurarea produselor de calitate” spune d-na primar. Începând cu anul 2011 comuna Periam s-a asociat cu comuna Variaș și cu comuna Sânpetru Mare formând „Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Interes General - Periam”. Prin această asociere se urmărește o colaborare strânsă între cele trei comune vecine pentru eficientizarea investițiilor și serviciilor pentru comunitățile membre, asociere care peste hotare se practică de mult timp. Din luna ianuarie 2012 asociația va prelua serviciul de apă-canal al comunei Periam.

Despre periamoșeni, așa cum se numesc locuitorii comunei Periam, se poate spune că sunt deosebiți, în comună locuind pe lângă români și germani, maghiari, sârbi, croați, cehi, bulgari, aromâni, romi și alte etnii. Multiculturalitatea a fost dintotdeauna un factor important a localității, influențele diferitelor culturi regăsim-se în grai, arta culinară, dans. **Faptul că multe etnii au conviețuit pe același spațiu a avut ca efect o societate permisivă, colaborativă, tolerantă și multiculturală.**

Cristian MIREA



domeniile, în localitate mai funcționează trei livezi cu pomi fructiferi, livezi cunoscute pentru calitatea fructelor (acestea fiind exportate în străinătate încă dinainte de revoluție), două ferme Smithfield, 7000 hectare de pământ arabil lucrat fie în asociere, fie în particular, două brutării cu tradiție, două benzinării, o zonă de agrement pe malul râului Periam Port cu 3 re-

provocările și nu mi-a fost teamă să muncesc chiar mai mult decât colegii bărbați, deoarece mi-am propus să ridic comuna Periam pe cele mai înalte vârfuri” relatează d-na Boancăș. Ultimele ani au fost rodnici, d-na primar reușind să atragă multe investiții pentru comunitate prin implementarea unor proiecte de infrastructură cum ar fi o nouă rețea de apă curentă care

Timișoara și Viena – Înfrățire pentru educație

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului din Timișoara (USAMMVB) a semnat un parteneriat de colaborare în exclusivitate cu Universitatea pentru Resurse Naturale și Științele Vieții din Viena. Acesta a venit ca o urmare naturală a vizitei din 7-8 iulie a.c. primite din partea delegației vieneze conduse de către rectorul Dr. Dr. h.c. Martin H. Gerzabek.

La această întâlnire, USAMMVB a fost reprezentată de o echipă de profesori condusă de rectorul prof.dr. Alexandru Moisuc, scopul urmărit fiind strângerea relațiilor dintre cele două instituții în domeniul învățământului superior, al cercetării științifice de excelență și a mobilității și practicii studenților. Pe parcursul a două zile au fost prezentate principalele facilități de educație și cercetare oferite de USAMMVB, cum sunt

laboratorul pentru creșterea puietului de sturion, stația pilot pentru cercetare și producerea de biodiesel, laboratoarele de inginerie genetică și culturi in vitro, câmpuri experimentale s.a. De asemenea, au fost vizitate și locațiile pentru desfășurarea practicii studențești și instruirea fermierilor prin centrul de Instruire Profesională Voiteni și facilitățile de cazare (cămine studențești) și recreere (baza sportivă) din cadrul USAMMVB.

Schimbul de păreri a evidențiat numeroase puncte comune în obiectivele generale ale celor două universități, misiunea acestora fiind, în mod evident, axată pe educația superioară, cercetarea științifică și extensia universitară în domeniul agriculturii sustenabile și a siguranței alimentare. În plus, prin participarea în viitor la programe educaționale comune la toate nivelurile (licență, master, doctorat și post doctorat), prin



schimburile active - atât prin suporturi de curs și aplicații, cât și prin profesori bine pregătiți, cele două universități reprezintă un pol de excelență în învățământul superior agricol în aria centrală și sud-est europeană.

Radu SUMALAN

Primarul Gabriel Koller:

„Plătim degeaba studii, avize, acorduri, consultanță, dacă stăm cu proiectele în dulap!”

„Ne târâm de pe o zi pe alta. Avem bani de salarii, iluminat public, telefoane, mai cumpărăm câte o coală și un pix și s-au terminat banii”, cam așa începe discuția cu primarul comunei Sacoșu Turcesc, Gabriel Koller. Comuna are în subordine alte șase sate. Problema cea mai mare a localității, pe lângă lipsa banilor la buget, este lipsa forței de muncă, dar oamenii se plâng, ca mai peste tot, de lipsa drumurilor și alte facilități legate de infrastructură. Bani nu ajung pentru tot ce este nevoie, repetă des primarul, care nu se ferește să afirme că „strategia la nivel de guvern este de a pune totul în cărucia administrației locale – profesori, clădirile școlilor –, fără a asigura sursa financiară”. Koller este conștient că fără bani nu se realizează mare lucru și știe și că injurăturile localnicilor se îndreaptă spre primar, ca reprezentant al comunității.

Atribuții costisitoare

„Sacoș este o comună grea, mare, cu șapte sate, e suprafață mare. Neavând venituri proprii, nu putem face multe, iar oamenii injură primarul. Asistenții sociali am fost nevoiți să îi trec pe indemnizație, unii care au solicitat i-am trecut în șomaj. Avem 43 de dosare sociale. Ne pune într-o postură proastă. Domni de la București doresc să fie banii la ei și restul să ne descurcăm noi. Am discutat la Asociația Comunelor, se discută despre toate astea, dar în realitate sau nu se face nimic, sau foarte puțin. Mesajul se transmite, dar nu se întâmplă nimic. Ne întâlnim degeaba, și cu dl Ostaficiuc și cu dl prefect, de fapt nu se petrece nimic. La adunarea primarilor de comune au fost și miniștri, s-a discutat, au notat, dar în realitate, greul este la noi”, mărturisește Koller.

O problemă a zonei poate fi și faptul că pe cele șapte localități a rămas un singur polițist din trei, iar polițistul rămas este cel care va ieși la pensie anul viitor. „Polițistii erau trei, dar cu noua reorganizare a rămas unul singur pe șapte sate, le-au luat și mașina. S-a întâmplat cu ei ca și cu cadrele didactice și cu asistenții maternali, să ni lase nouă în cărcă. Noi i-am mai ajutat în măsura posibilităților, i-am ajutat cu combustibil, să poată ajunge pe drumuri. Până la Unip sunt 12 km, din care 7 km drum de piatră, 10 km până la Berini sau Stamura Română. E o suprafață mare. Se deplasează cu mașina personală. Polițistul locuiește la Icloda și mai are



un an până la pensie. La nivel de țară s-a decis să rămână cei care au domiciliul în comună, iar șeful de post are domiciliul în Moșnița. Celălalt era din Timișoara, așa că a rămas localnic”, explică primarul.

Ruptură între generații

Ca de fiecare dată vine vorba despre investitorii din comună, edilul ne spune că nu prea există, iar motivul este lipsa forței de muncă. „Majoritatea investitorilor vin pentru că în România plătesc salarii și impozite mai mici. Neexistând forță de muncă, nu vin. Până acum câțiva ani funcționa la Sacoș o societate comercială care avea în jur de 180 de locuri de muncă, dar nu a reușit să adune de pe comună nici măcar 100 de femei să lucreze la croitorie, cu carte de muncă și bonuri. Au găsit 100 persoane de la Tormac, de la 18 km”, spune primarul. De ce nu este forță de muncă? A existat o perioadă înainte de 1990, prin '75-'80, în care regimul comunist a ajutat oamenii de la o distanță de 20-25 de km și i-a dus spre industria din oraș. Angajându-se la Timișoara, primind de la întreprindere un apartament, și-au făcut familii și au rămas la oraș, așa că a existat o ruptură între generații. Părinții își doreau să aibă copii la școală în Timișoara și să nu mai lucreze la sapă.

Pe vremuri, la Sacoșu Turcesc erau șapte CAP-uri, cu suprafață agricolă mare, 12.400 de hectare, din care 9.200 ha e suprafață agricolă. Foarte puțini localnici au lucrat la CFR, la fosta cooperativă de consum, la o alimentară, o cofetărie. Restul erau membrii cooperatori și lucrau la CAP-uri, iar din ruptura de generație, foarte puțini s-au reîntors să facă agricultură. „Pensionarii de CAP, cu 450 de lei pensie pe lună, sunt cei mai mulți. Tineretul a plecat spre Timișoara. După 1990 cei care au prins o variantă cu străinătatea au plecat la muncă. Aici au rămas pensionarii de CAP, care trăiesc de pe o zi pe alta, de-abia au bani de medicamente, plătesc impozitul și poate le mai rămân bani de o pâine și de un ulei”, mai spune Koller. Majoritatea investițiilor din comună sunt, și acum, pe agricultură. În rest sunt activități de comerț sau mici afaceri. Există o firmă care vinde și prelucrează lemn pentru materiale de construcție și vinde și lemn de foc, o alta unde asociat unic este un turc și unde se fac dulciuri, dar activitatea este cam greoaie în ultima vreme. Neavând mulți săteni angajați, cota parte din impozitul pe salarii nu este foarte mare și deci nu intră foarte mulți bani la bugetul local.

Proiecte da, finanțare ba

Oamenii de pe raza comunei se plâng cel mai des de lipsa drumurilor asfaltate, a apei și canalizării. Pentru pietruiri de drumuri s-au pus deoparte din bugetul de anul acesta 2,5 miliarde de lei vechi, iar drumul pe care l-au cerut a fi asfaltat de ani de zile localnicii, între Uliuc și Unip, este în procedură de licita-



ție pentru execuție. Finanțarea ar urma să fie asigurată de Ministerul Dezvoltării Regionale. „De ani de zile oamenii din Uliuc așteaptă să li se facă drumul, eu sunt primul care doresc să îl văd asfaltat. La același minister este depus proiectul de canalizare și stație de epurare pe Sacoșu Turcesc. Mai e în execuție rețeaua de alimentare cu apă pe localitățile Otvești, Stamura Română și Berini, iar la Icloda, Uliuc și Unip e în fază de licitație pentru execuție rețeaua de apă. Am mai reușit să asfaltăm drumul comunal spre Icloda, pe 5 km, acolo există și o bază de pescuit renumită în zonă. Pe teritoriul comunei mai funcționează încă 3 societăți care se ocupă cu pescuitul, pe 90 și ceva de hectare de luciu de apă. La Stamura Română, este în execuție rețeaua de alimentare cu apă. Este localitatea unde nu există cămin cultural și nu am reușit să facem rost de bani pentru asta”, detaliază primarul Gabriel Koller.



Când sunt mai multe sate în administrarea unei primării, apar inevitabil discuții cu privire la împărțirea banilor. Primarul ne-a explicat raționamentul distribuției: „Încerc să echilibrez, în funcție și de contribuția la bugetul local, dar din păcate nu am foarte mulți bani. Nu prea am ce să împart. De-abia funcționăm”, afirmă Koller.

Proiecte s-au tot scris, pentru a putea fi pregătiți pentru orice formă de finanțare nerambursabilă, dar lucrurile nu merg prea bine. „Am încercat și la măsura 322, avem patru volume de avize, acorduri, studii. Proiectul a fost eligibil, dar nu are finanțare, așa că l-am împărțit pe la ministere. Din 2000 am tot făcut proiecte. Am cheltuit o grămadă de bani în 2001-2002 pe proiecte, dar e degeaba dacă nu se ajunge la finanțare. Este foarte multă muncă. Expiră avizele și autorizația de construire

SACOȘU TURCESC

și primarii stau cu dosarele în dulap. La nivel de guvern trebuie să se găsească o cale de a se finanța pentru că expiră tot și am plătit degeaba studii, avize, acorduri, consultanță. La Ministerul Dezvoltării sunt stive de dosare, nu știu când se mai uită cineva pe ele. Eu am mers la București cu proiectanții, ne-am împins pe coridoare, eram din toată țara, de mirul lumii a fost”, precizează edilul din Sacoșu Turcesc. Din punctul său de vedere, blocajul în absorbirea fondurilor europene stă tocmai în lipsa banilor. Este vorba de banii necesari pentru a ajunge la execuția lucrării, la finalizare și la recepționare și apoi la preluarea în patrimoniul comunei a investiției. „O mare problemă e că banii sunt la București. Timișul e pe primul loc la nivel de țară la contribuția la bugetul de stat, TVA, taxe, impozite pe venituri și înapoi la județ nu se întorc nici 10%. Rămân la București și fac alții investiții în alte zone. Timișul are cel mai mare parc auto din țară. Plătim taxă de combustibil și vedem cum pe banii noștri își fac alții drumuri, ceea ce nu e deloc în regulă. De ce nu rămân banii aici?”, se întreabă primarul.

În acest context, edilul își spune părerea și despre regionalizare și transformarea județelor în regiuni. Se arată sceptic față de această idee, motivul fiind că, în opinia sa, banii vor rămâne tot la București și nu va fi o descentralizare financiară. „Regionalizarea nu ne va ajuta decât dacă rămân banii aici. Ideea de regiune este pentru a diminua posturile din administrația județeană. După 2013, Uniunea Europeană nu mai finanțează decât proiecte pe regiuni, dar regiune poate fi, în limba română, și județul Timiș”, opinează Koller.

Ruga de Sfântul Ilie

Sătenii din Sacoșu Turcesc și localitățile învecinate s-au strâns, de Sf. Ilie, cu mic, cu mare, la ruga staului. Muzicanții care au asigurat buna dispoziție au fost, preponderent, de pe raza comunei – Anca Panțaru, Dan Galea de la Ansamblul „Banatul”, la taragot, Pascu Florin, la saxofon, Dumitru Stoicănescu. Ruga a ținut două zile, iar din bugetul local s-au alocat pentru acest eveniment 6.000 de lei. Pentru rugă, în celelalte șase localități s-au pus deoparte câte 4.000 lei fiecare. Berini și Uliuc au ruga în 15-16 august, la Icloda și Unip se ține în 8-9 septembrie, iar la Otvești se marchează o sărbătoare catolică, în octombrie.


Interviu cu primarul comunei, Aurică Băran

„Regionalizarea este un lucru bun, dar să se facă mai repede”

– Am trecut de jumătate din anul 2011. Cum a fost pentru comuna Tormac prima jumătate?

– E un an slab din punctul de vedere al investițiilor și al bugetului. În 2011 nu facem decât să plătim lucrările executate în 2008-2010: alimentarea cu apă a celor trei localități, grădinița și creșa pentru 120 de copii, căminele culturale și cam astea sunt unde mai avem restante.

– În condițiile acestea, nu ați mai început nimic în 2011?

– Nu avem niciun proiect demarat, dar am depus la Ministerul Dezvoltării proiect pentru asfaltarea a 10 km de străzi, modernizarea drumului comunal Tormac - Șoșdea, care leagă Timișul cu Carașul și e important pentru noi. Am depus proiect de canalizare și un proiect pentru un cămin cultural nou la Tormac. Vrem și o școală nouă în Tormac pentru clasele I – VIII. Este un proiect finanțat prin Banca Mondială și deja primele școli din Timiș au intrat în lucru. În toamnă probabil mai începe o serie, printre care poate și noi. Sperăm că până la primăvară, măcar în ultimul lor program, să intrăm și noi. Școala veche e într-o stare deplorabilă și nu se merită să investești. Am pus geamuri, dar sunt săli înalte de 5 metri, are igrasie, nu este încălzire centrală. Avem două școli, la școala mică sunt copiii de la I-IV, în aceeași curte. Până începe anul școlar o să facem toalete și în școala veche.

Am depus la Compania Națională de Investiții cerere și pentru sală de sport, dar din păcate investițiile guvernului sunt zero pe Tormac. Este bine că anul trecut Consiliul Județean a făcut un efort și a asfaltat tronsonul Tormac-Cadar, 5,10 km. Există posibilitatea asfaltării Tormac-Șipet, care e foarte important, sunt 900 de oameni la Șipet. Este și un drum județean care leagă cu Folea, și e ieșirea între Jebel și Voiteni în drumul european. Ar fi extraordinar să se facă, pentru că suntem legați de Judecătoria Deta, oficiul de publicitate și cadastru și notariat și celelalte. Proiecte sunt făcute, pentru sistem de apă, canalizare, drumuri, tot, dar finanțare nu avem. Sunt multe proiecte pe care le avem și ne uităm la ele. Tormac nu e o comună bogată, veniturile proprii sunt vreo 7-8 miliarde lei vechi pe an, cu criza asta e mai greu. Avem bugetul la jumătate față de acum 3 ani. Când am făcut alimentarea cu apă, în 2007, am făcut un împrumut, pe 15 ani, acum plătim credite. E bine că s-au făcut lucrările care s-au făcut în anii trecuți, pentru că acum stăteam și ne uitam.

– Locuri de muncă sunt pentru cetățeni?

– Locurile de muncă sunt puține, avem doar varianta Timișoara, muncesc la diferite societăți care au și curse de transport. Avem patru operatori agricoli, un danez care are 7.000 de hectare, cu utilaje moderne, cu angajați de aici,

au sedii în Șipet și bază la Tormac. Mai e fostul IAS care trăiește și are o fermă de vaci și oi, lucrează și vreo 1.500 de hectare. Mai avem o societate maghiară care are în arendă vreo 700 de hectare. Câteva sute de localnici sunt plecați în străinătate, la muncă. Criza nu i-a adus înapoi, ba chiar au mai plecat. Cine se întoarce merge înapoi, vin acasă numai ca să își modernizeze casa. Am în plan, în toamnă, dacă reușesc să întăblesc, să dăm 80 de locuri de casă pentru tineri, pe Legea 15. Avem vreo 60 de dosare depuse. Și planul urbanistic general e în fază de avizare. Prin toamnă, cred că va intra în CJT spre aprobare. Comuna se va extinde cu aproape 100 de hectare de intravilan, vreo 60 pe Tormac și vreo 40 pe Șipet. Societatea asta daneză vrea să se extindă și să își facă o fermă în extravilan. Fac treabă bună. Dacă am mai avea o societate ca asta pe raza comunei...

– Au început unele discuții despre regionalizare, schimbarea județelor, cum vedeți lucrurile acestea de aici din Tormac? Credeți că va fi o schimbare?

– Cred că regionalizarea este un lucru bun, sunt convins, dar să se facă mai repede. Este important pentru fondurile europene, se va mai tăia din birocrăția excesivă. De fiecare dată depinzi de București, trebuie să facem coadă la minister, e o prostie. Degeaba am proiecte. Se poate discuta pe regiuni, banii ar trebui să rămâ-

nă la regiune în proporție mai mare decât acum, sper. Regiunea aceasta este mai bogată. Pentru mine ar putea face și comasarea comunelor, nu m-ar deranja, că nu m-am născut primar, să facă, dar să facă odată. Se vor reduce costurile cu administrația.

– Cum stați cu infraționalitatea pe raza comunei? Aveți polițiști, protecție asigurată pentru localnici?

– La Tormac nu sunt probleme deosebite, dar avem problemă cu furturile din case. Există persoane cu câte 3-4 condamnări și nu sunt nici acum după gratii. Eu cred că poliția trebuie trecută în subordinea primăriei, cum a fost discuția, dar nu a avut curajul să facă asta nici Vasile Blaga, nici Traian Igaș. Sistemul trebuie reformat complet, dar nu știu când se va întâmpla, probabil numai generațiile viitoare. Cea mai bună treabă ar fi să existe echipă mobilă de jandarmi, polițiștii nu vor face treabă. Atâta timp cât șeful de post e din garda veche și vine unul tânăr, nu îl va lăsa să facă ce trebuie, va prinde metehnele celui lalt. Nu vom avea nici generația următoare de polițiști competenți. Din punctul meu de vedere, cu jandarmii s-ar face ordine perfectă, ei nu stau la discuție.

A consemnat Alina SABOU



Intrarea în funcțiune a deponeului ecologic va aduce venituri frumoase la pușculița comunei

Canalizare la Șanovița, sisteme de alimentare cu apă la Ghizela și Șanovița, scutiri la unele taxe, locuri de muncă, drumuri asfaltate – sunt doar câteva din avantajele pe care le are comuna Ghizela în urma construcției gropii ecologice de gunoi care deservește întreg județul. Investiția nu a adus, până acum, beneficii financiare directe în bugetul comunei, acest lucru urmând să se întâmple odată cu intrarea în funcțiune a deponiei. Deși nu au probleme cu bugetul local, anul viitor, „trezoreria” din Ghizela va fi și mai bogată, tot de pe urma gropii de deșeurii.

Din păcate, tendința în comună este de îmbătrânire și asta s-a văzut și în cadrul unui studiu făcut prin Fondul Social European, pentru dezvoltarea capacității administrative și elaborarea strategiei de dezvoltare. În urma unor chestionare completate de cetățeni a reieșit că 15% din populație are peste 50 de ani.

Investiții făcute din bugetul local

Ioan Timotei Ursu, tânărul primar din Ghizela, ne spune că în acest an se va finaliza lucrarea de canalizare la Șanovița, iar anul viitor, sau cel mai târziu în 2013 va începe o investiție similară în centrul de comună. „Sistemele de alimentare cu apă sunt finalizate în Ghizela și la Șanovița și s-au legat odată cu investiția de la deponie. Avem proiect trimis spre finanțare pentru alimentare cu apă la Paniova. Către Paniova nu am avut asfalt, s-a

rezolvat pe 2,9 km în 2009. Prin forțe proprii am făcut în Ghizela căminul cultural, a fost reabilitat anul trecut. Anul acesta facem căminul la Paniova, pentru a fi gata pentru ruga din 15 august. S-au mai făcut interioarele de la școli, pe toate cele trei sate. Școlile sunt puse la punct, au autorizații de funcționare. Mai este de lucrat, la drumuri, pentru pietruire. Ca dezvoltare a satului ar mai trebui străzile laterale pe care nu sunt case și sunt prinse în intravilan. Trebuie să îmbunătățim infrastructura la nivel de drum, ca să crezi posibilitate de extindere. Mai sunt drumurile

comunale care ne leagă de celelalte comune, de Babșa, de Târgoviște, care ar trebui construite, acum sunt de pământ”, detaliază primarul.

Lucrările de la cămine și de la școli, la sediul primăriei s-au făcut din bani de la bugetul local. În plan este și un teren de sport pentru școală. „Nu mă plâng de buget deloc. Bugetul e de 4,65 milioane lei noi. La ce încasări avem putem lua și un credit”, calculează Timotei Ursu.

Introducerea sistemului de canalizare costă circa 5 milioane de lei, iar partea cetățeanului pentru a avea rețea în casă se va ridica la 1.300-1.500 lei. „Investiția e rentabilă și în funcție de ce anume are omul în locuință. Sunt care se vor branșa în mod cert, pentru că au grupuri sanitare în interior. Noi oferim posibilitatea, nu mai ai niciun motiv să dai drumul pe șanț și sistemul este și un motor de dezvoltare. Nu facem investiția în ideea că oamenii nu se vor branșa, dar din moment ce trece prin fața casei, nu se branșează poate în primele 3 luni, dar își bagă vecinii și tu rămâi fără. Toată lucrarea e la 5 milioane lei noi, 50 miliarde lei vechi. Pe anul trecut am încasat efectiv de la cetățeni, din impozite, 230.000 lei. E un grad destul de bun de branșare și la apă, nu ne putem plânge”, spune Ursu.

Oportunitățile deponeului

Îl întrebăm pe primar ce oportunități aduce deponeul și aflăm că până acum s-a simțit „prezența” sa prin faptul că în timpul construcției deponeului s-au angajat oameni din sat și acum vor lucra la pază. „Se vor dori să muncească. Până în momentul de față nu au fost posibilități de investiții conexe, activități de acest gen nu cred să se instaleze în apropierea deponeului, pentru că gunoiul se sortează, iar ce rămâne în urma sortării e de valorificat și este transportat. E suficient că avem 60 de hectare, primim redevența de 1 milion de lei, este impozitul: 60 ha în intravilan la 800 de lei/ha sunt doar din impozitul pe ha, 48.000 lei. Mai sunt impozitele pe clădiri care generează în jurul a 100.000 de lei. Impozitul pe venitul din salarii este estimat la 40 de angajați, pe 12 luni - 48.000 de lei. Se strâng bani. Obligația Consiliului Local (li s-a spus oamenilor și se va și întâmpla după ce vom încasa de pe urma deponeului, să fie și activitate) este să subvenționăm parțial apa. Există stasuri care precizează că se poate subvenționa 2,4 mc de persoană, 2 cubi vor fi subvenționați. Gunoiul nu se va mai plăti. Când e desemnat operatorul și în-

cepe să se desfășoare activitatea, atunci se vor achita taxele”, a explicat edilul din comuna Ghizela.

Uscător pentru alunele din zonă

Din 2007, pe raza comunei Ghizela a început o afacere cu plantații de aluni, cu capital italian. Societatea plătește oamenii din zonă cu 70 de lei ziua de muncă, investește anual și până acum au ajuns la 330 de hectare de plantații în Ghizela și peste 1.000 în zona Brestovăț și alte sute la Secaș. „Vor să aducă un uscător la Hisiaș, fabrica de ciocolată cred că încearcă să o ducă la Brestovăț, dar va mai

dura până atunci. La Brestovăț au grupat 1.000 de hectare, este cea mai propice zonă pentru ei. În fiecare an au plantat, au oameni care îl frezează de 2-3 ori pe an. Încă nu au intrat în fructificație, nu este o investiție de pe un an pe altul, ci una de durată. Productivitatea la aluni e în curbă, la început nu e mare, apoi au un maxim și apoi coboară, se curăță terenul și se aduc alții. Ar fi o investiție de câteva mii de euro la hectar”, a detaliat primarul.

O investiție importantă pentru cartea de vizită a comunei este și cariera de bazalt, unde sunt angajați și localnici. „Este o firmă cu capital german și nu pot spune că am avut o relație foarte bună cu ei. Au început o variantă ocolitoare, pentru o stație de as-

falt, ca să nu treacă prin comună. S-au apucat, dar nu au mai continuat, pentru că nu mai au bani. Nu mai fac nici stația, nici drumul, și situația trenează din 2008. Au dreptul de a circula pe drumul județean, au primit aviz în 2007 și s-a prelungit. Drumul trepidează, casele suferă. În afară de angajați și impozitul și faptul că le dă de lucru la oameni, care nu mai pleacă și îi stabilizează aici, efect benefic direct nu avem de la carieră”, mai spune Ursu.

Balul „Bolânzilor” la Șanovița

O zi mai interesantă cu petreceri are loc în satul Șanovița, odată cu reînvierea tradiției „Balului Bolânzilor”, un eveniment dedicat celor care nu au o zi onomastică în calendarul

religios. „Balul a fost creat de un preot prin anii '70, după ce oamenii care nu au nume de sfânt în calendar s-au plâns că nu se pot sărbători și ei. S-a stabilit ca data sărbătorii lor să fie în 2 februarie. S-a ținut cu regularitate până prin anii '93-'94, dar apoi s-a renunțat. Am făcut balul anul acesta și a fost un succes, așa că vrem să mai facem”, a explicat Ursu. În perioada sărbătorii Sf. Ilie, 20 iulie, în Ghizela a avut loc o serbare câmpenească numită „Sărbătoarea Bazaltului”, petrecerea fiind întinsă pe mai multe zile. Localnicii au parte de muzică populară, dans și petrecere. În anul 2011, s-a organizat a 7-a ediție.

Alina SABOU

„Pietre” (de hotar)

În mare parte suntem obișnuiți să dezbaterem diferite teme raportându-ne la contextul în care se desfășoară. Există de asemenea tendința (într-o anumită măsură justificată) de a aborda subiecte de discuție în funcție de interlocutor.

Cu excepția temelor „clasice” cum sunt politica sau fotbalul – la care „ne pricepem” cu toții și care pot fi dezbătute oricând și oriunde – obișnuim să ne rezervăm dreptul de a discrimina în alegerea temelor și/sau interlocutorilor cu care le vom analiza. Cu cunoștințele pe care le știm preocupate de jazz nu vom face analiza valorilor spirituale ale versului popular din doina de jale a lui Grigore Leșe, precum cu cei preocupați de vers clasic nu vom discuta despre veleitățile literare ale versului alb din piesa *Ridică-mă la cer* a celor de la BUG Mafia. Afirmările de mai sus nu au valoare axiomatică, desigur, ci încearcă să sublinieze tendințe, respectiv să delimiteze spațiul social în care ne manifestăm argumentativ și limitările impuse de acesta, uneori devenite cenzuri, pe care le asumăm în mod implicit.



Sunt rare temele pe care le putem dezbate în contexte, spații respectiv cu persoane foarte diferite. Nefiind uzuale, când au loc astfel de întâmplări, ele au caracteristica de a atrage atenția și de a păstra un anumit grad de relevanță asupra temei. Pentru a se putea întâmpla un astfel de fapt, tema trebuie să îndeplinească unele condiții: să fi fost de notorietate, să fi avut impact, respectiv să fi îndeplinit ceea ce este numit de către oamenii de advertising *factorul discriminator*, să fi avut deci *acel ceva altfel* față de alte întâmplări similare, care nu doar să o diferențieze ci să o

și evidențieze.

O să enumăr câteva astfel de contexte într-o ordine aleatorie:

– Discuție pe tren în drum spre București cu Tudor - Manager BJT și Sebastian - Coordonator American Corner, ambii parte a evenimentului despre care voi face vorbire.

– Discuție în biroul unei firme de arhitectură din Timișoara cu Vlad - doctorand în arhitectură.

– Discuție pe una din terasele din Piața Unirii, la o cafea cu Cristi - fotograf free lancer.

– Discuție în taxi cu șoferul.

– Discuție la sat, o localitate la 15 kilometri de Timișoara, cu Nicu, tânăr deținător al unui exemplar vechi a Cazaniei lui Varlaam.

– Discuție telefonică cu Ciprian, jurnalist la o publicație din București.

Câteva dintre afirmații:

Vlad: „Inspirată locație pentru prezentarea *BiJuTeriilor* noastre.”

Cristi: „Am văzut pozele de pe site. Chiar îmi pare rău că n-am fost în Timișoara!”

Șoferul de taxi: „Lucrați la bibliotecă? Mi-a zis fiu-miu c-a fost interesant la Bastion cu cărțile vechi și plăcile cu numele secțiilor”

Nicu: „Păi la ce aveți voi acolo, Cazania mea e „pistol cu apă”. Am auzit că le-ați pus pe alea mai vechi”.

Ciprian: „ Măi e tare! Te-am sunat să-ți zic că de două zile în redacție oamenii se întreabă de ce aud despre *BiJuTeriile* de la Timișoara și cine-i Crețu ăsta?!”

Cei citați vorbeau despre același eveniment. Părțile constitutive ale acestuia:

– Locație: mansarda Bastionului Theresia. Monument istoric aflat în zona de rezervație istorică națională, Bastionul este parte a centurii de fortificații construită între anii 1723-1765 în stil Vauban.

– Scopuri: oferirea spre studiu a unor volume de patrimoniu foarte valoroase, care având un regim special, în mod uzual pot fi studiate doar în cadrul bibliotecii, împrumutul fiind nepermis. De asemenea, prezentarea și explicitarea ultimelor noutăți privitoare la activitățile din bibliotecă. Numesc doar două dintre acestea: achiziționarea șpal-

tului *Trilogia Culturii* a lui Blaga și prezentarea acestuia pe noul site al bibliotecii, respectiv prezentarea oficială a noilor sigle ale bibliotecii și importanța sensului acestora.



– Participanți: Doamna Ani Petroiu, soția ilustrului și regretatului critic de artă Deliu Petroiu. Marossy Zoltán, subprefect de Timiș. Dorin Hehn, consilier județean, secretar al Comisiei de Cultură a CJ Timiș. Paul Andre Baran, directorul programului *Bibliotheca* România. Trupa de dans *Magnum Team*. Soprana Judith Andrejszki din Budapesta acompaniată de Caius Hera la lăută.

– Invitați: o să enumăr câțiva dintre aceștia: Vasile Docea, manager BCUT „Eugen Todoran”, Dan Ciubotaru, manager al Muzeului Banatului, Lucian Ionică, directorul studioului regional de televiziune TVR Timișoara.

– Exponate: câteva dintre titlurile expuse: De ofișii (Despre îndatoriri) a lui Cicero, cea mai veche carte a bibliotecii, un incunabul din anul 1500; *Pomerium* Quadragesimale (Predici la Postul Mare), 1502, carte a călugărului franciscan Pelbartus, născut în 1435 la Timișoara; *Cometografia* astrologului francez Antonius Mizaldus, 1549; *Manual pentru moașe*, al medicului vienez Raphael Heidele, 1775. *Codex Theresianus*, Viena, 1767, cod penal adoptat de Maria Tereza, prin care erau reglementate metodele de tortură. Exponate ale Muzelului Banatului care au fost expuse: obiecte din inventarul temnițelor imperiale: un jug și o pereche de cătușe, planșe cu uniforme ale soldaților și ale ofițeri-

mii armatei habsburgice din secolul al XVIII-lea, sabie de husar din Revoluția maghiară de la 1848-1849.

Într-o astfel de locație, cu o participare ca cea pe care am exemplifi-

mult la crearea atmosferei de „aer clasic îmbibat de valoare”. Pe acest fond gândit și creat de el, Tudor Crețu, Managerul BJT și amfitrionul evenimentului, a prezentat noile sigle: BJT, Secția de Arte Deliu Petroiu în prezența și cu acordul distinselor doamne Ani Petroiu ca Secția de Artă să poarte numele regretatului său soț, respectiv Sigla American Corner pe care a prezentat-o domnul Paul Andre Băran. S-au prezentat apoi perspectivele BJT. Participanții au fost din nou „îmbătați” de data aceasta de către soprana Judith Andrejszki și Caius Hera cu un recital de muzică elisabetină.

După cum vă spuneam sunt doar câteva dintre întâmplările de care au avut parte cei preții. Însă nu-mi propun aici să înșiruiesc cronologic părțile evenimentului. V-am vorbit despre STĂRI. Stări care au fost create de un eveniment cultural ce a indus celor prezenți „beția” dată de un eveniment cultural bine făcut și care și-s atins scopul. Evenimentul *BiJuTeriile* BJT. Bijuteriile veritabile conțin nestemate. Uneori însă, nestematele sunt ceva mai mult. Se metamorfozează în Pietre. Pietre care au harul de-a delimita, de-a rămâne, de-a permanentiza. Astfel de pietre strălucesc mai puternic decât nestematele, pentru că au proprietatea de-a străluci înăutru – cea mai puternică și relevantă strălucire. Ele sunt Pietre de hotar. De puține ori suntem privilegiați să fim părtași ai unor evenimente care să ne dea o astfel de strălucire. *BiJuTeriile* au fost Pietre de hotar!

Călin MURARIU



COMLOȘU MARE

Primarul Ovidiu Ștefănescu:

„Le dăm teren investitorilor sub formă gratuită, numai să vină la Comloșu Mare”

La o aruncătură de băț de graniță cu Serbia, comuna Comloșu Mare nu își trăiește cele mai bune zile ale sale, asta deși în localitate sunt mulți tineri, iar localnicii au locuri de muncă. Problema este, așa cum era de așteptat, a banilor, necesari pentru a îmbunătăți viața oamenilor și a-i aduce la standardele vieții din secolul XXI.

Primarul Ovidiu Ștefănescu ne spune că investițiile în infrastructură sunt, deocamdată, pe hârtie în ceea ce privește rețeaua de canalizare, dar cu rețeaua de apă și cu drumurile situația este mult mai bună. „Am început de anul trecut asfaltări de drumuri și le vom finaliza anul acesta. Proiectul de apă este finalizat pe 13 km de rețea plus stație de tratare a apei. Am rezolvat problema apei pe Comloșu Mare și în satul Lunga. Avem de acum un proiect de mediu la București, așteptăm răspuns, pentru alimentare cu apă în satul Comloșu Mic. Am mai de acum un proiect transfrontalier pentru extindere canalizare împreună cu Serbia. Fiind zonă de frontieră, ne legăm de orice oportunitate de investiție care se poate face. Este un proiect pe 10 km și la noi și la ei, un milion de euro noi, un milion de euro ei. Problema este la finanțare, prima dată trebuie să ai tu banii, apoi se vor rambursa. Băncile sunt din ce în ce mai reticente față de solicitări de credite”, precizează Ștefănescu.

Pentru cei peste 600 de copii din comună se construiește acum și baza sportivă care se finalizează până în toamnă. De la 1 septembrie, se va da în funcțiune și clădirea noii școli, construită pentru a adăposti clasele I-IV. Situația noii școli este inte-

resantă. „Am avut nevoie de școală nouă, când a început lucrarea, dar acum nu prea mai își avea rostul. Clădirile în care funcționează școala erau ale bisericii catolice. Nu au vrut să vândă atunci și stăteam în chirie. Atunci Ministerul (Educației, n.r.) a decis că mai bine să facă o inves-

apropierea de orașele Jimbolia și Sănnicolau Mare, foarte bine industrializate, le face un deserviciu comloșenilor. Totuși, pentru ei situația este bună deoarece „numai cine nu vrea nu are de lucru”. Oamenii fac naveta la fabricile din cele două orașe, fapt care le ia ceva timp și de

cesar pentru că nu ar mai fi naveta, deși se asigură transportul la fabricile de la orașe, drumul ia cel puțin o oră sau chiar două”, explică edilul.

Aflăm de la acesta că există probleme și la bugetul local, mai ales la salarii, pentru că li s-a alocat un fond mai mic decât necesarul. Problema s-a rezolvat parțial, printr-o suplimentare de la Direcția Finanțelor, spune Ștefănescu, dar încă nu este de ajuns. Conform acestuia, salariile angajaților de la căminul de bătrâni din localitate nu sunt asigurate cu cea mai mare exactitate. La acest cămin sunt internați 90 de bătrâni, din tot județul. Există cereri în plus, dar acestea nu pot fi soluționate din lipsă de spațiu.

Cereri în plus există și la terenurile pentru tineri, acordate conform legislației în vigoare. Deocamdată, s-au dat numai cinci plăți, spune primarul, dar a apărut o problemă: nu se mai poate trece intravilanul din domeniul public în domeniul privat și va fi nevoie de execuția unui PUZ extravilan ca să se poată parcela terenul. Ar mai fi zece cereri de rezolvat.

Tradiție și modernitate

Modernitatea în comuna Comloșu Mare este asigurată de faptul că s-au montat camere de supraveghere video, pentru siguranța cetățenilor și a bunurilor comunei. Ideea a fost pusă în practică după ce s-au distrus sau s-au furat amenajările ornamentale din comună. Odată cu montarea camerelor s-au diminuat și certurile și furturile de pe domeniul public.

Tradiția este asigurată de un

concurs de vinuri, primul fiind desfășurat în februarie 1937. La început, acest concurs a fost doar de vinuri (roșii și albe), dar cum un vin bun se împletește foarte bine cu o mâncare bună, organizatorii s-au gândit că ar fi mai nimerit să îmbine mezelurile cu vinul, și iată așa s-a format Concursul de Vinuri și Mezeluri, care începând din anii 1990 are loc în fiecare an. Anul acesta, în februarie, au participat 50 de persoane. Fiecare persoană a venit cu cel puțin o probă în concurs, fie la mezeluri, fie la vinuri. Până acum, la această manifestare luau parte doar comloșenii, dar în urma parteneriatului cu orașul Kikinda, nu este exclus ca în anii viitori să fie invitați și de peste hotare.

Accesul mai ușor al sârbilor ar putea fi asigurat printr-un nou punct de trecere al frontierei, pe la Lunca, dar dorința comloșenilor și a kikinzenilor deopotrivă nu prea are șanse de a se realiza prea curând. „Vrem să deschidem și punct de frontieră la Lunca, atunci când avem manifestări și noi și ei să participăm împreună. Am făcut demersuri la Ministerul Afacerilor Externe, împreună cu cei de la Kikinda, dar încă nu am primit răspuns. Am început din 2009 demersurile. Cei din Valcani au fost puțin mai înaintea noastră și le-a venit răspuns de la Poliția de Frontieră că nu sunt de acord. Până la prima casă din primul sat sârbesc poate sunt 600 de metri, nu mai mult. Acum, ca să ajungi la Kikinda, trebuie mers la Jimbolia, Rusko Selo, Kikinda și după aia vii înapoi”, a precizat primarul Ovidiu Ștefănescu.

Alina SABOU



Fotografie de la primul concurs de vin Comloșean

ție în școală nouă. Între timp, cu ajutorul Ministerului am reușit să cumpărăm școlile, în 2009. Investiția nouă fiind pe fonduri externe, nu am mai oprit-o. Școala cu clasele I-IV se va muta în clădirea nouă de la începutul anului școlar”, a explicat primarul, care a explicat că în imobilul vechi spațiile erau folosite la întreaga capacitate de către elevii din cei opt ani de studiu.

Lipsuri la bugetul local

Pe raza comunei nu sunt investitori decât în domeniul agricol, iar

aceea s-ar simți nevoia unui investitor mai serios și pe raza comunei. Alții sunt și plecați la muncă în străinătate.

Îl întrebăm pe primar cu ce poate veni Consiliul Local în întâmpinarea posibilităților investitorilor și ne răspunde: „Le dăm teren investitorilor sub formă gratuită, numai să vină. Am avut un om de afaceri din Austria, dar pe vremurile astea e cam greu. Noi suntem între Jimbolia și Sănnicolau și atunci ori merg într-un oraș, ori în celălalt. E foarte greu pentru noi. Oamenii trăiesc și din agricultură. Un investitor ar fi ne-

Investiție în energia eoliană

Comuna Racovița se străduiește să mențină un standard de viață adecvat timpurilor pe care le trăim, asta deși într-o localitate unde lipsesc investitorii, lipsesc și fondurile de la buget. Cu greu, după ani de zile de așteptări și modificări ale proiectului, s-a reușit finalizarea podului care leagă Racovița de Topolovățu Mare, însă plata nu s-a făcut nici până acum integral. Din acest motiv, secretarul comunei, Corneliu Adamescu (foto), spune că ar fi mai bine pentru orice administrație ca, la accesarea fondurilor externe, e bine ca primăriile să aibă niște fonduri de rezervă. Asta pentru că o lucrare se plătește inițial din fondurile primăriei, apoi vine decontarea din fondurile accesate. „Noi, la pod ne-am bazat pe ajutorul Consiliului Județean, dar încă nu s-au primit banii”, a afirmat secretarul.

Lucrări s-au mai făcut pentru comună, cu toate că banii nu sunt niciodată de ajuns pentru câte ar fi nevoie: s-au reparat căminele culturale, s-au renovat școlile și s-au refăcut drumurile din toate cele cinci sate aparținătoare (Căpăt, Drăgoești, Ficătar, Hitiaș, Sârbova), se extinde rețeaua de apă spre Sârbova și pentru anul viitor se vor pregăti sume din bugetul local pentru a se face un proiect cu apă, canalizare și stație de epurare la Racovița și spre Drăgoești. „Necazul e că avem datorii de dinaintea de 2008 și unele sunt neachitate: la pod și la drumuri, la reparațiile de la școli. Oamenii doresc să introducem apa

pe Sârbova și la Căpăt, la Drăgoești. La Racovița se dorește înlocuirea de rețele de apă. Apa este problema numărul 1 în toată comuna”, afirmă viceprimarul Emilian Țenche. Ținuți în loc de un proiect necesar (podul amintit anterior) mai mult la vremea când a început decât acum, la finalizare, edilii din Racovița nu au mai avut resursele necesare pentru a gândi alte proiecte cu fonduri europene. „Nu avem proiecte scrise. Nu am dat nici terenuri pentru tineri, pentru că nu este făcut planul urbanistic general”, admite Țenche. Motivul este că nu au fost bani și bugetul local nu prea ajunge pentru tot anul.

Vestea cea mai bună este că în câteva luni, pe 10 hectare de la Hitiaș, am putea vedea un câmp de eoliene, după ce un fost om de-al locului a ales locația pentru a dezvolta o asemenea afacere. Investiția, a cărei coordonate financiare nu au fost stabilite încă foarte clar, aparține unei firme din Oradea care vrea să concesioneze cele 10 hectare și care va crea circa 50 de locuri de muncă pentru oamenii din comuna Racovița. Altfel, ca activitate de peste zi, răcovicenii lucrează la Timișoara și la Buziaș, li se asigură transportul la locul de

muncă, dar majoritatea au ca preocupare agricultura. Terenurile agricole sunt date în arendă. Există și două ferme de bovine, una la Sârbova, una la Hitiaș, ambele modernizate și extinse cu fonduri europene. În plus, oamenii au în saivane și circa 10.000 de oi în total, dar există și întreprinderi individuale pentru creșterea porcinelor, a bovinelor și, mai nou, crescători de albine.

În ceea ce privește siguranța cetățenilor, localnicii au început să își facă griji după ce au aflat că din cei patru polițiști câți erau la secția din Racovița va rămâne doar unul singur, în urma disponibilizărilor. „Am făcut solicitări la prefect să mai primim un post, dar nu s-a aprobat. La Buziaș este un centru de jandarmi, cu 10 agenți. Miercuri mă sună mereu să mă întrebe dacă avem activități culturale și sportive, pentru a putea fi de față. În comună mai sunt bătaii, dar dacă se întâmplă ceva, vom telefona după jandarmi.

La Boldur va fi un centru zonal de poliție, unde vor fi trei schimburi de 8 ore, cu mașini și fac patrulare”, a dat asigurări secretarul comunei, Corneliu Adamescu.

Alina SABOU



Recensământul General Agricol - date provizorii (iulie 2011) -

Potrivit datelor provizorii ale Recensământului General Agricol (RGA) din 2010, făcute publice de Institutul Național de Statistică (INS), arată că agricultura a înregistrat, în opt ani, scăderi la mai toate capitolele. Astfel, numărul exploatațiilor agricole din România în 2010 s-a redus, comparativ cu 2002, cu 14%, iar suprafața utilizată de acestea s-a diminuat cu 4,5 la sută. Reducerea numărului exploatațiilor agricole s-a datorat, în principal, comasării unor exploatații agricole fără personalitate juridică, arată Institutul Național de Statistică. De asemenea, suprafața de teren arabil este mai mică în 2010, decât în 2002, cu 5,34 la sută.

În cei opt ani, pășunile și fânețele au scăzut cu 3,2%, iar numărul hectarelor cu culturi permanente s-a redus cu 7,8 la sută. A crescut, în schimb, cu 7,7%, suprafața grădinilor familiale.

În România există peste 3,8 milioane de exploatații agricole, dar peste 99% dintre acestea sunt fără personalitate juridică și doar 31.000 sunt constituite în societăți comerciale, potrivit datelor provizorii ale Recensământului General Agricol (RGA) 2010.

În România există o suprafață agricolă de 2.238.000 hectare lăsată neutilizată, potrivit aceleiași surse.

Situația comparativă a suprafeței agricole utilizate, pe principalele categorii de folosință, în anii 2002 și 2010

Indicatori	2002	2010
Numărul exploatațiilor agricole (mii)	4.485	3.856
Suprafața agricolă utilizată (mii ha)	13.931	13.296
- teren arabil (mii ha)	8.774	8.305
- pășuni și fânețe (mii ha)	4.644	4.494
- culturi permanente (mii ha)	344	317
- grădini familiale (mii ha)	169	182

Din suprafața agricolă utilizată, 8,305 milioane hectare reprezintă teren arabil, în scădere cu 5,34% față de 2002, circa 4,5 milioane hectare pășuni și fânețe, cu 3,2% mai puține, 317.000 hectare de culturi permanente, în scădere cu 7,8%, și 182.000 hectare de grădini familiale, în creștere cu 7,7%.

Suprafața agricolă utilizată ce a revenit în medie, în anul 2010, pe o exploatație agricolă a fost de 3,45 hectare, comparativ cu 3,11 hectare în 2002.

Pe principalele categorii de folosință a su-

prafetei agricole utilizate, au revenit în medie pe o exploatație agricolă 2,15 hectare de teren arabil, față de 1,96 hectare în anul 2002, și 1,17 hectare de pășuni și fânețe, comparativ cu 1,04 hectare în 2002.

În ultimii opt ani, numărul de bovine înregistrat la nivel național a scăzut cu 886.000 de capete, astfel, la recensământul din anul 2002 erau înregistrate 2.871.000 bovine, iar acum, potrivit RGA, la nivel național, s-a înregistrat un număr de 1.985.000 capete bovine, din care 1.815.000 capete (91,44%) revin exploatațiilor agricole fără personalitate juridică și 170.000 capete (8,56%) exploatațiilor agricole cu personalitate juridică.

Situația comparativă a efectivelor de animale pe principalele specii, la 1 decembrie, în anii 2002 și 2010

Indicatori	2002	2010
Bovine (mii capete)	2.871	1.985
Ovine (mii capete)	7.238	8.386
Caprine (mii capete)	744	1.237
Porcine (mii capete)	8.260	5.387
Pasari (mii capete)	82.407	78.867

Efectivele de animale

Efectivele de bovine și porcine au scăzut cu 30,9%, respectiv 34,8%, comparativ cu cele înregistrate la Recensământul General Agricol 2002, iar cele de ovine și caprine au crescut cu 15,9%, respectiv 66,3 la sută. În același timp, efectivul de păsări a scăzut cu 4,3 la sută.

Comparativ cu Recensământul General Agricol 2002, efectivele de bovine s-au redus la 1,985 milioane capete, iar cele de porcine la 5,387 milioane capete, în timp ce efectivele de ovine au crescut la 8,386 milioane capete, iar cele de caprine la 1,237 milioane capete.

Efectivele de păsări au scăzut la 78,867 milioane capete, iar familiile de albine au crescut la 1,283 milioane.

Producția de carne

Producția de carne de ovine și caprine a crescut cu 228,5% în anul 2010 comparativ cu anul precedent. De asemenea, producția de carne de bovine a crescut cu 13,7%, iar cea de porcine s-a majorat și ea cu 5,4%, în același interval.

În anul 2010, sacrificările de bovine în

unități industriale specializate, după numărul de capete, au crescut față de anul precedent cu 10,5%, iar sacrificările de porcine au crescut cu 0,5%. Numărul de ovine și caprine sacrificate în unitățile industriale specializate a crescut față de anul precedent cu 213,4%.

Potrivit INS, anul trecut au fost sacrificate 129.699 capete bovine, 2,9 milioane capete porcine, 376.877 capete ovine și caprine și peste 175 milioane capete păsări.

Cantitatea de lapte de vacă colectată de unitățile procesatoare

Cantitatea de lapte de vacă colectată de unitățile procesatoare de la exploatații agricole și centre de colectare a scăzut cu 86.061 tone, respectiv 8,9% în anul 2010 comparativ cu anul precedent.

Cea mai mare scădere a producției, de 10,3% (422 tone) s-a înregistrat la lapte praf.

Producția de brânzeturi a scăzut, de asemenea, în anul 2010 față de anul 2009, cu 5.520 tone (-7,9%). Evoluția cantității de brânză obținută exclusiv din lapte de vacă (94,4% din producția totală de brânzeturi) s-a menținut în aceeași tendință descendentă. Producția de brânzeturi topite a scăzut cu 874 tone (-7,3%), producția de unt a scăzut cu 737 tone (-7,0%), iar producția de smântână de consum a scăzut cu 646 tone (-1,4%) în anul 2010 față de anul precedent.

Producția de lapte acidulat (iaurt, iaurt de băut și altele) a avut, în anul 2010 comparativ cu anul 2009, cea mai mare creștere, cu 1.948 tone (+1,3%) și a fost urmată de producția de lapte de consum cu 1.258 tone (+0,6%).

Situația comparativă a producției de lapte și brânzeturi în anii 2009 și 2010

Indicatori	2009	2010
Lapte de vacă (tone)	1.011.466	925.405
Brânzeturi	69.482	63.962
Brânză topită	12.010	11.136
Unt	10.491	9.754
Smântână	47.447	46.801

Greutatea animalelor și păsărilor destinate sacrificării pentru consum

Greutatea animalelor și păsărilor destinate sacrificării pentru consum a scăzut cu 9,6%, respectiv 138.000 tone în anul 2010



comparativ cu anul precedent.

Scăderile au provenit de la bovine, cu -22,3%, de la păsări cu -8,8%, de la porcine cu -5,5% și de la ovine și caprine cu -3,8%.

În același timp, producția totală de lapte a fost cu 12,9% mai mică, cea de lână a scăzut cu 8,5% iar producția totală de ouă s-a redus cu 0,2%.

Potrivit INS, în anul 2010, comparativ cu anul 2009, structura pe sortimente a producției de carne a înregistrat următoarele fenomene: a crescut ponderea producției de carne de porcine (+1,9 puncte procentuale), de ovine și caprine (+0,4 puncte procentuale), de pasăre (+0,3 puncte procentuale) și a scăzut ponderea producției de carne de bovine (-2,6 puncte procentuale).

Anul trecut, volumul de muncă în exploatațiile agricole a înregistrat o scădere față de 2002, de 21,7 la sută. Tot INS-ul anunță că și producția de lapte și brânzeturi a scăzut anul trecut, comparativ de aceasta dată cu 2009, cu 8,9%, respectiv 7,9 la sută. La celalalt pol se situează producția de carne. Aceasta a crescut în 2010, față de 2009, cu 5,4% la carnea de porc, 13,7% la cea de vită și 20,5% la cea de ovine și caprine.

Dr. Tiberiu LELESCU

MARGINA

Fabrica „Solventul” a lăsat sute de bănațeni din estul județului fără șansa unui trai decent

„Închiderea fabricii chimice „Solventul” din Margina a fost nefastă pentru viața economico-socială și pentru nivelul de trai al populației din zona noastră. Cu cele aproximativ 600-700 locuri de muncă de odinioară s-au asigurat aproape 100 de ani resursele necesare pentru un trai decent pentru majoritatea familiilor din comună. Șansele pentru revigorarea activității de la fosta fabrică sunt practic nule”, ne mărturisește Gelu-Alexandru Hedre, viceprimarul din cea mai mare și întinsă comună a județului Timiș. Margina are în subordonare nouă sate și o suprafață de peste 13.200 de hectare. La așa întindere și banii se împart greu, mai ales că bugetul nu este de ajuns.

S-au făcut totuși niște investiții importante: în satul Groși a început anul trecut introducerea rețelei de apă; la Coșevița s-a făcut foraj de apă și apoi rețeaua publică de conducte, iar acum încep branșările; s-a modernizat drumul comunal Zorani

– Groși, iar în acest an urmează continuarea lucrării în funcție de banii care se vor aloca prin rectificările de buget; s-a amenajat, regularizat și s-a cimentat o porțiune din Valea Bujorii, care trece prin localitatea Margina-sat; s-a lucrat la drumul comunal 106. Pe lângă necesitatea accesului la utilitățile moderne, marginenii au și alte griji. „Cea mai gravă problemă a locuitorilor comunei Margina este lipsa locurilor de muncă. Cu excepția existenței unor mici firme de exploatarea lemnului, dar și acestea și-au restrâns activitatea în ultimul timp, mai sunt angajați un număr restrâns de salariați la Primărie, la școala generală, la poștă, la gară sau în mediul privat, dar în număr mic. Majoritatea populației este îmbătrânită și trăiește din pensiile de la Fabrica Solventul, precum și de la alte unități care au existat pe raza comunei. Se practică agricultura de subzistență și creșterea unui număr restrâns de animale. Avem și câteva domenii unde ne lipsesc ser-

viile: croitorie, pantofărie, reparații de aparatură electrocasnică, frizerie/coafură”, detaliază viceprimarul.

Gelu-Alexandru Hedre este de părere că Margina ar putea fi promovată prin agricultură, dar nu oricum, ci o agricultură asociativă, bazată pe creșterea animalelor, cultivarea plantelor tehnice, și chiar a produselor alimentare ecologice. „Ca facilități pentru sprijinirea eventualilor investitori, putem închiria sau concesiunea spații și terenuri în condiții avantajoase, utilități locale vor fi puse la dispoziția investitorului și putem oferi și materialul necesar din cele două cariere de piatră și balastiera de pe raza comunei. Din păcate, potențialul turistic este foarte scăzut. Avem doar trei biserici de lemn foarte vechi, la Zorani, Coșevița și la Bulza. Peisajul merită să fie descoperit”, a concluzionat viceprimarul.

Alina SABOU

Cooperare româno-sârbă în domeniul situațiilor de urgență

Consiliul Județean Timiș este beneficiarul unei finanțări nerambursabile din fonduri structurale pentru proiectul intitulat „Sistem de alarmare și monitorizare în caz de dezastre naturale”, finanțat prin Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România – Republica Serbia. Proiectul beneficiază de un buget total de 1.150.000 Euro, din care 977.500 Euro (85%) reprezintă fonduri IPA, 149.500 Euro (13%) reprezintă cofinanțare nerambursabilă de la Bugetul de Stat al României și 23.000 Euro (2%) reprezintă contribuția proprie a Consiliului Județean Timiș.

Activitățile se desfășoară în parteneriat cu Municipality Vrșac din Republica Serbia, în cadrul unei cooperări româno – sârbe în domeniul situațiilor de urgență, și vor fi finalizate la sfârșitul anului 2011. Obiectivul urmărit prin proiect este de a contribui la diminuarea pagubelor produse de inundații și alte calamități naturale în zona transfrontalieră româno-sârbă a bazinului hidrografic Bârza, precum și la asigurarea unei siguranțe sporite a populației din această zonă.

Printre beneficiarii indirecti ai rezultatelor de proiect se numără Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Banat” al județului Timiș, care este instituția cu rol operativ desemnată pentru intervențiile în cazul situațiilor de urgență. Prin finanțare se va asigura implementarea, în cadrul acestei instituții, a unui sistem complex de monitorizare și alarmare cu scopul de a îmbunătăți capacitatea de prognozare și atenționare la risc și de a spori eficiența intervenției la nevoie.

Mugurel BORLEA
manager de proiect

Pregătiri pentru Strategia Europa 2020

Președintele C.J. Timiș Constantin Ostaficiuc a participat în perioada 30 iunie-1 iulie 2011 la sesiunea plenară a Comitetului Regiunilor, ocazie cu care au fost dezbătute următoarele avize: inițiativa emblematică a Strategiei Europa 2020 – O Uniune a inovării, Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă, rolul autorităților regionale și locale în promovarea unei gestionări durabile a apei, integrarea politicii privind schimbările climatice și viitorul buget al UE, cadrul strategic comun pentru finanțarea cercetării și a inovării în UE, protecția și dezvoltarea minorităților lingvistice istorice în contextul Tratatului de la Lisabona, Strategia de extindere și principalele provocări 2010-2011, Programul LIFE al UE: direcții de dezvoltare viitoare, Strategia de securitate internă a UE, Reforma normelor UE privind ajutoarele de stat aplicabile serviciilor de interes economic general, Priorități în domeniul infrastructurii energetice ante și post 2020.

Comitetul Regiunilor a fost înființat în 1994 și oferă un cadru de dialog unde reprezentanții autorităților locale și regionale dezbate problemele comune, în principal aspecte care vizează legislația europeană. Comitetul Regiunilor este consultat de Comisia Europeană și Consiliul European în acele probleme care au efect la nivel local și regional și care se referă la următoarele domenii: coeziune economică și socială, rețeaua de infrastructură trans-europeană, sănătate, educație, cultură, politica pieței muncii, politică socială, mediu, pregătire profesională și transporturi.

J.L.

Tabără DKMT de protecție civilă

În această vară, primii trei clasași în concursul interjudețean de protecție civilă au avut ocazia să participe la tabăra DKMT organizată în localitatea Dunapataj, Ungaria, pe malul lacului Szelidi.

Elevii din Școala cu clasele I-VIII nr. 19 „Avram Iancu” din Timișoara, Școala cu clasele I-VIII nr. 6 din Reșița și Școala Generală „Sfântana Ana” din Sântana, județul Arad au petrecut cinci zile de neuit alături de colegii lor din Voivodina (au venit echipe din Novi Sad, Zrenjanin și Zombor) și din Ungaria (participând cu echipe din Tompa, Bácska și Szeged).

Programul taberei a fost foarte bogat, în fiecare zi participanții au avut ocazia să experimenteze sau să învețe ceva nou. Prima zi a fost rezervată pentru cunoașterea reciprocă a elevilor. Fiecare grup a prezentat ceva specific zonei de proveniență în seara națiunilor. În seara interculturală au fost prezentate dansuri populare și dansuri de societate, cântece populare, filme despre orașele de proveniență, cântece acompaniate de chitară. În următoarea zi elevii au participat la concursul pe apă în echipe mixte pe malul lacului Szelidi. A fost plăcut de văzut cum au dispărut barierele de limbă, cultură și proveniență între copii pe parcursul jocului. După masă, grupul a participat la o plimbare cu trăsura și un spectacol fascinant de cai în Bakópuszta. În a treia zi copii au



putut vedea cum se coace pâinea în cuptorul tradițional, care sunt simbolurile farfuriilor din Kalocsa și cum se construiesc castele impresionante de nisip. După masă, elevii s-au bucurat de vreme însorită pe malul lacului Szelidi. A patra zi a fost rezervată protecției civile: Crucea Roșie, Poliția, Pompierii din Kalotaszeg și Asociația Câinilor de Căutare din Budapesta au oferit momente de neuit elevilor. La standul Crucii Roșii copii s-au confruntat cu diferite accidente care au cauzat leziuni minore sau grave victimelor și au trebuit să rezolve în timp util problema. Reprezentanții Poliției din Kalotaszeg au arătat modul de identificare și preluare a amprentelor cu ajutorul prafului

negru de magnet. Pompierii i-au permis participanților să se îmbrace în costume și să stingă un foc mic, iar câinii au prezentat modul de căutare al victimelor în cadrul unor mari catastrofe precum un cutremur sau o inundație.

La finalul taberei copiii au schimbat adrese între ei și au plecat cu speranța că se vor revedea cât de curând. Observând acest fapt am putut constata că tabăra și-a atins scopul: copiii veniți din trei țări și culturi diferite s-au putut împrieteni foarte repede, deoarece toți au vorbit limba prieteniei și a deschiderii față de celălalt.

MOLNÁR Tímea-Imola

PROTOCOL TIMIȘ-RHONE

Președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, s-a întâlnit la mijlocul lunii iulie 2011 în Sala Verde a Palatului Administrativ, cu cu o delegație franceză, condusă de Alain Jeannot, consilier general delegat pe probleme legate de afaceri europene în cadrul Consiliului Departamental Rhone. Cu acest prilej, s-a discutat despre colaborarea dintre Timiș și Rhone, care a fost stabilită printr-un protocol datorită căruia au fost realizate o serie de activități care au vizat în principal domeniul social. „Dorința Consiliului Departamental Rhone este să continue și să dezvolte această cooperare”, a subliniat Alain Jeannot, consilier general delegat pe probleme legate de afaceri europene. La rândul său, președintele CJT Constantin Ostaficiuc a amintit implicarea Consiliului Departamental Rhone în domeniul protecției sociale a copiilor din Timiș. De altfel, una dintre cele mai recente cooperări a vizat construirea la Lugoj pe str. Făgetului nr. 158, a două case pentru tineri care au părăsit centrele de plasament. De asemenea, în fiecare an în perioada verii se organizează tabere în Timiș sau Rhone, destinate copiilor din cele două regiuni.

Jana LAVRITS



Reuniunea Rețelei ARE „Europa egală pentru persoanele cu dizabilități”

În această vară, la Valencia, în Spania, a avut loc reuniunea grupului de lucru privind drepturile persoanelor cu dizabilități al Comisiei pentru sănătate publică și asistență socială a **Adunării Regiunilor Europene (ARE)**. Tema dezbaterii a fost Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități și protocolul său opțional. Grupul de lucru a decis să se concentreze asupra promovării la nivel regional a patru prevederi ale acestor documente: disponibilitate, sănătate și reabilitare, calificare superioară, conștientizare.

Participanții au dezvoltat în comun un

concept de proiect pentru a remedia lipsa de conștientizare și cunoștințe despre Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Acest proiect va consta în campanii de informare direcționate pentru politicienii regionali și funcționarii publici și personalul din domeniul sănătății din regiuni. Secretariatul ARE va explora oportunitățile posibile de finanțare pentru acest proiect, în special viitoarele licitații de proiecte ale programului Grundtvig și va dezvolta un calendar de acțiune pentru pregătirea unei cereri de finanțare.

Convenția privind drepturile per-

soanelor cu dizabilități (CDPD) a apărut ca un răspuns la o nouă provocare: aproximativ 10% din populația lumii reprezintă persoane cu dizabilități (peste 650 milioane de persoane). De asemenea este o realitate că, în ciuda faptului că această Convenție a Drepturilor Omului implică și protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități, acest lucru nu se întâmplă. Acestor persoane le sunt refuzate drepturi de bază în mod constant, ei sunt marginalizați în continuare în multe părți ale lumii. Acesta convenție creează obligație legală statelor care aderă sau ratifică la ea să promoveze și să protejeze drepturile persoanelor cu dizabilități. Convenția nu creează noi drepturi.

Scopul convenției este să promoveze, protejeze și să asigure accesul complet și egal la drepturile și libertățile fundamentale ale omului al tuturor persoanelor cu dizabilități și să promoveze respectarea demnității lor. Ca atare, CDPD este considerat un instrument necesar atât pentru dezvoltare cât și pentru drepturile omului. Este un instrument pentru dezvoltarea politicilor inter-dizabilități și inter-sectoriale.

M.B.

